

LABURPENA

I. NAZIOARTEKO

Koronabirusak eragindako mundu mailako krisi sakonaren ondoren, itxaroten da txertaketan izandako aurrerapenak eta haren eraginkortasunak 2021a lehengoratzearen urtea izatea eragingo dutela.

II. ESPAINIARRA

Espainiako ekonomia da, aurreratuen artean, BPGren narriadura handiena jasan duena. Hori dela eta, 2021eko errebote-efektua ere handiagoa izango da.

III. EAE-KOA

Euskadiko BPGa -%9,5eko beherakadarekin amaitu zen 2020an, eta 2021ean %8,6raino igotzea espero da industriaren eta kanpo-sektorearen susperraldiaren ondorioz.

IV. BIZKAIKOA

2020ko azken hiruhilekoan, lurraldeko ekonomiak %0,1 egin zuen gora udako hilabeteen aldean, jarduera hoztu egin zelako ekitaldiaren amaieran gertatu diren gaixotasunaren etengabeko berragertzeengatik eta horiei aurre egiteko aplikatu ziren neurriengatik.

V. FISKALA

Kontsumoak eta jarduerak behera egin dute, eta horrek 2020ean zerga-bilketa oztopatu du. Hala ere, EAEko zerga-bilketan -%9,8ko jaitsiera txikiagoa izan da urrian zenbatetsitako -%13,3koa baino.

BIZKAIKO ZERGA-BILKETA 2020AN

Bizkaian zerga itunduen bilketaren arloan zortzi ekitaldi jarraian gora egin ondorik, 2020. urtean behera egin zuen zerga-bilketa horrek, COVID19k eragin duen pandemiaren agerpenak eragin duen krisi globalagatik.

Bizkaian, zerga itunduen bilketa garbia 7.122,1 milioi eurokoa izan da 2020an, 2019an jasotakoa baino -%10,9 txikiagoa (aurreko ekitaldian baino 873,0 milioi euro gutxiago). Beherakada oso handia izan arren, Finantzen Euskal Kontseiluak 2020ko urriaren 15ean egin zituen itxiera-aurreikuspenak hobetu ditu, -%13,6ko zenbatespena egin baitzuen.

Erorketa horren arrazoia jarduera ekonomikoa geldiaraztea izan da, koronabirusaren aurrerapena geldiarazteko hartutako murrizketengatik eta zerga-neurriengatik, batez ere zergen ordainketa atzeratzeagatik eta itzulketak aurreratzeagatik. Neurri horiek Bizkaiko Foru Aldundiak hartu ditu pandemiaren krisi ekonomikoak gehien kaltetu dituen pertsonen likidezia hobetze aldera, batez ere mikroenpresen, ETEen eta langile autonomoen kasuan.

Kapituluka, beherakada orokorra izan da, batez ere zeharkako tributazioan. Hala, zuzeneko zergen bilketa 3.664 milioi eurokoa izan da, hau da, 2019ko datuekin alderatuta, %6,5 jaitsi da. Zeharkako zergen diru-sarrerak 2.766,5 milioi eurokoak izan dira, aurreko ekitaldiarekin alderatuta -%13,7ko galerarekin; tasak eta beste diru-sarrera batzuk, berriz, joko-tasak, errekarquak, interesak eta zehapenak biltzen dituen arloa, -%22,3 jaitsi dira, halako moldez non 51,6 milioi euro bildu baitira arlo horretan.

Bizkaian, doikuntzak egin aurretik, 8.272,1 milioi euroko bilketa gordina izan zen: %10,4ko urte arteko jaitsiera. Aldundien arteko doikuntzak direla eta (lau doikuntza hiru hilean behin), eta BEZa eta Zerga Bereziak direla eta, Bizkaia 345,5 milioi euro ordaindu dizkio Arabari eta 801,6 milioi euro Gipuzkoari.

NAZIOARTEKO EKONOMIA

Koronabirusak eragindako pandemiaren agerpenak indarrik gabe utzi zuen Nazioarteko Diru Funtsak 2020rako egindako %3,3ko urteko hazkundearen aurreikuspena, eta munduko ekonomiak -%3,5eko jaitsierarekin itxi zuen urtea.

2019an, jarduera ekonomiko globalak hilabete batzuk okerrera egin ondoren, egonkortze-seinaleak eskaintzen hasi zen azken hiruhilekoan, eta urtea %2,9ko aurrerapenarekin amaitu zen.

Urte batean koronabirusaren agerpenak mundu mailan aurrekaririk izan ez duen eta herrialde bakar batek ere onik ateratzea lortu ez duen krisia eragin ondoren, 2020ko laugarren hiruhilekoko datuek adierazten dute susperraldia ekonomia nagusietara iristen hasi dela. Izan ere, munduko BPGren -%3,5eko jaitsieraren estimazioak bederatzi hamarretan hobetu ditu aurreko aurreikuspenak, 2020ko bigarren seiuhilekoan munduko jardueraren dinamismo handiagoa berretsiz. Hala ere, hazkunde-erritmoa oso desberdina da lurraldeen artean.

Krisiak eragin berezia izan du azken uzurtze ekonomikoan egoerarik txarrenean atera ziren talde batzuetan, hala nola: emakumeak, gazteak, pobreak, sektore informaleko langileak eta harreman pertsonal intentsiboko sektoreetako langileak.

Txertoen agerpenak eta ekonomia handien politika publikoek eskaintako babesak 2021ean susperraldiaren bidea sendotuko dela pentsatzera gonbidatzen dute, joan den urtean azkenean antzeman zena. Hala ere, zenbait arrisku daude, aurrerapen sendoagoa eta azkarragoa eragotz dezaketenak, espero zen gorakada atzeratuz, hala nola pandemiaren bilakaera bera eta txertoen eraginkortasuna eta banaketa.

Hala ere, aurreikuspen ekonomikoek hobera egin dute azken hilabeteetan, eta 2020. urtearen amaieran agerian geratu zen merkataritzaren eta industria-ekoizpenaren gorakada.

Etengabeko kutsatze-boladek 2021ean lehen hiruhileko txarra aurreikustea eragiten dute, baina Nazioarteko Diru Funtsak urteko gainerako hilabeteetan jarduerak izango duen gorakadari buruzko aurreikuspenei eusten die, txertoak hedatzen diren heinean eta, ondorioz, murrizketak murrizten doazen heinean.

Susperraldia sendo finkatzeko beharrezkoa da gobernuek laguntza-neurriak hartzea produktu potentziala sustatzeko, partaidetza-hazkunde onuragarria bermatzeko guztientzat eta karbonoarekiko mendekotasun txikiagoa lortzeko trantsizioa bizkortzeko.

Nazioarteko Diru Funtsak ohartarazi duenez, Covid-19aren arazo estruktural larrienetako bat ekonomia aberats eta pobreen arteko aldea handitzea izango da, bai nazioartean, bai herrialdeetan. Horregatik garrantzi berezia hartzen du pandemiari aurre egiteko nazioarteko lankidetzak estua behar izateak, herrialde bat ere txertoak eskuratzetik kanpo gera ez dadin; horretarako, txertoentzako Sarrera Globaleko Funtsaren (COVAX) finantzaketa indartu behar da.

Hazkuntzaren eboluzioa arlo ekonomikoen arabera

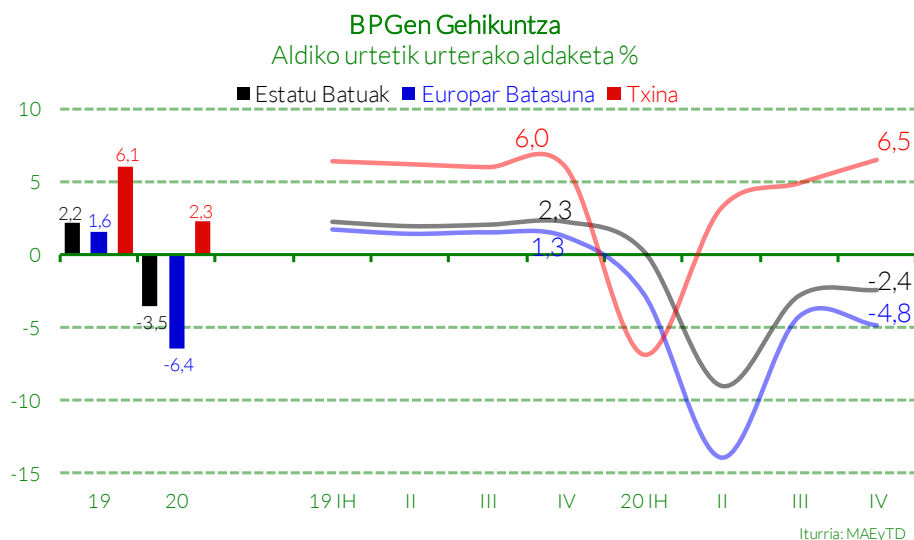
Covid-19ak jarduera ekonomikoa geldiarazi du 2020an mundu mailan. Urteko lehen seihilekoan bereziki jo zuen birusaren agerpenaren ondorengo krisi sanitarioak eta ekonomikoak.

Birusari eusteko hartutako neurri murriztaileak lasaitzen joan ziren heinean, herrialde ezberdinetako ekonomiak susperraldiaren lehen zantzuak ematen hasi ziren, hiru hilez behingo aurrerapenak bermatuta. Hala ere, berragertze etengabeen ondorioz, neurri berriak hartu behar izan dira edo lehendik zeudenak gogortu egin dira eta, ondorioz, 2020an lurralde guztiek urte arteko hazkunde-tasa negatiboak izan dituzte. Bitxia bada ere, 2019ko datuekin alderatuta, Txina izan da hazkundea lortu duen herrialde bakarra.

AEBetan BPGa $-3,4$ jaitsi da 2020an. Susperraldia oztopatu du kontsumo pribatuaren ahuleziak eta behar bezain hedakorra ez den jarduera publiko batek (gastu federalaren hazkundea konpentsatu egin da tokiko eta estatuko gastuek behera egin dutelako).

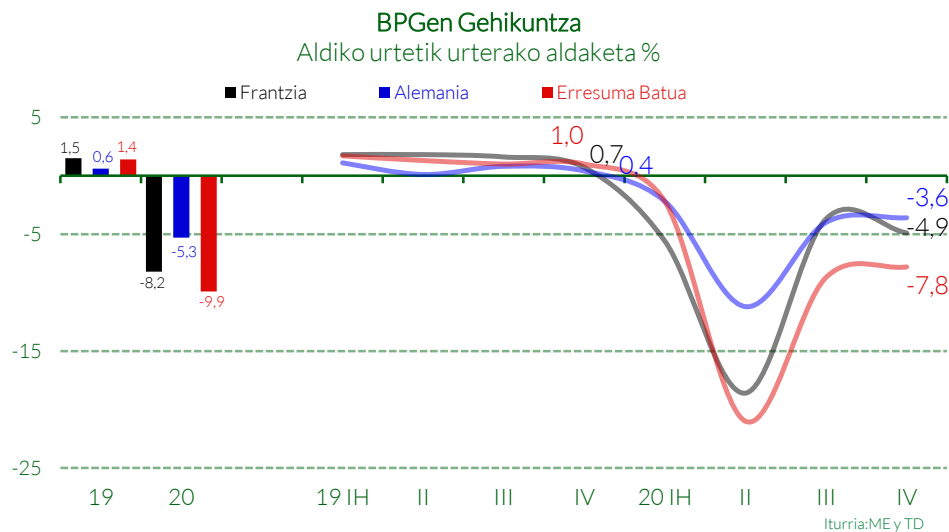
Euroguneari dagokionez, Nazioarteko Diru Funtsak $-7,2$ ko jaitsiera aurreikusi du. Emaitza hori azken hiruhilekoko etengabeko berragertzeek eta horiei eusteko hartu diren neurri murriztaileek baldintzatu dute. Horrela, bigarren olatu bereziki bortitz bat sartzeak susperraldi hasiberria eten zuen azken hiruhilekoan.

Txinari dagokionez hau da, pandemia hasi zen tokia eta gaixotasunari eusteko neurririk gogorrenak hartu zituen, $2,3$ ko hazkundea lortu du, industria-jardueran eta esportazioen gorakadan oinarrituta.

Gure inguruko ekonomietan Alemania izan da beherakada txikiena izan duena 2020an, $-5,4$ koa; Frantziak eta Italiak, berriz, $-9,0$ koa.

Erresuma Batua, Espainiarekin batera, kontinente zaharrean gehien kaltetutako ekonomia izan da, $-10,0$ ko beherakadarekin, eta BPG bi digituetatik gora jaitsi duten bakarrak izan dira.

Epe motzeko aurreikuspenak

NDFren arabera, 2021 urtea susperraldi ekonomikoa sendotuko den urtea izango da, zuhurtziazko esparru baikor baten barruan, pandemiaren eta txertoen bilakaerari buruzko guztiaren inguruko ziurgabetasuna dela eta.

NDFk, 2021eko urtarilean munduko ekonomiaren aurreikuspenak eguneratzeko egindako txostenean, munduko BPGa 2021ean %5,5 haziko dela aurreikusten du, urrian igorritako aurreko proiektua hiru hamarren hobetuz. Goranzko zuzenketa horrek txertoen etorrerak eta ekonomia handietan abian jarritako laguntza-neurri politikoei bultzatutako jarduera indartzeko itzaropenak islatzen ditu, susperraldia sendo finkatu arte mantendu beharko liratekeenak.

Estimazio horiek behar bezalako zuhurtziaz hartu behar dira, pandemiaren bilakaerarekin zerikusia duen guztiak sortzen duen ziurgabetasuna dela eta. Ziurgabetasun hori hainbat faktorek baldintzatzen dute: etengabeko berragerraldien ondoriozko kutsatzeen gorakadak, birusaren aldaera berriak agertzeak, transmisio-abiadura handiagokoak eta txertoek eskain dezaketen babesarekiko erresistenteagoak izan daitezkeenak, itxitura perimetralak eta horiek ekonomiaren susperraldian duten eragina, eta txertoen banaketan sortzen ari diren arazoak. Faktore horien guztien ondorioz, azkenean, hazkundea uste baino txikiagoa izan daiteke, eta 2022ko ekitaldira arte atzeratu daiteke pandemiaren aurreko hazkunde-datueta itzultzeko aukera.

Nazioarteko Diru Funtsak arrisku gehigarri eta ez garrantzi txikiagoko baten berri eman du, gizartearen ondoezak eraginda, desberdintasuna areagotuko litzatekeelako eta txertoa eta tratamenduak modu desberdinean jasoko liratekeelako.

Finantza arloan, 2021ean ekonomia gehienek defizit txikiagoak izatea espero du Nazioarteko Diru Funtsak. Hala, herrialde batzuetan, AEBetan eta Japonian adibidez, zerga-laguntzak eta Next Generation EB funts europarraren desblokeoak lagundu beharko lukete merkataritza-kideengan eragina duten ekonomia aurreratuen arteko jarduera sustatzen, diru-sarrerak handituz eta, aldi berean, gastu publikoa murriztuz.

2021era begira, baikortasunera gonbidatzen duten faktoreak dira, urtearen bigarren zatitik aurrera, batez ere, susperraldi handia eragiten dutenak:

- Txertoen eraginkortasuna.
- Jarduerari bultzada emango dioten politika publikoen jarraitutasuna.

Aldi berean, errekupeazioa moteltzeko eta are eteteko arriskuek bere horretan jarraitzen dute:

- Pandemiaren bilakaera (horren aldaerak).
- Txertoen banaketan izandako atzerapenak.

Euroguneari dagokionez, zuhurtziazko egoera baikor baten barruan, 2021ean BPGren %4,2 inguruko aurrerapena espero da, eta 2022an %3,6koa. Zenbait faktore osagarrik babesten dituzte aurreikuspen horiek:

- Erresuma Batuekiko akordioa, EBtik modu baketsuan ateratzeko.
- Tentsio komertzial globalen erlaxazioa (Joe Bidenen garaipena).
- Europako Lehengoratze Funtzen eragina.

AEBetan, Fed-ek likidezia etengabe injeztatu eta zerga-pizgarrien pakete berriak onartzearen ondorioz, AEBetako ekonomian 2021ean BPGa %5,1 haziko dela aurreikusi da, 2020ko urrian egindako aurreikuspenak bi puntu hobetuz. 2022an %2,5ekoa haziko da jarduera.

Pandemiaren kudeaketa eraginkorrari esker, *Txina* izan da urtea positiboan itxi duen ekonomia handi bakarra (%2,3), enpresei laguntzeko neurri finantzario eta fiskalek eta esportazioen dinamismo handiak lagunduta. 2021ean, hazkunderik handiena izango du (%8,1), 2022an uztez gertatuko den bezala (%5,6).

Beste alde batetik, Ekonomia Lankidetzak eta Garapenerako Erakundeak (ELGA), aurreikuspen ekonomikoak eguneratzeko txostenean, uste du Estatu Batuek udan BPGk krisi aurreko mailak berreskuratzeko dituela baina, ordea, Europan birusaren hedapenari eusteko onartutako murrizketek eta txertoen banaketan izandako arazoek errekupeazioa atzeratzeko dutela udako aldia amaitu arte.

ELGAK nabarmendu du munduko ekonomiaren aurreikuspenak nabarmen hobetu direla azken hilabeteetan, txertoak sartu direlako, herrialde batzuetan aurrekontu-laguntza gehigarria iragarri delako eta ekonomia gaixotasuna geldiarazteko ezarritako murrizketei hobeto aurre egiteko gai delako zantzuak daudelako. Proiektzio ekonomikoak desbideratzeko arrisku nagusiak goranzkoak dira txertaketa-prozesua bizkortzen bada.

ELGAK dio txertoen ekoizpena eta hedapena bizkortzea dela gaur egun daukagun politika ekonomikorik onena gure ekonomiak eta enplegua berriz hazteko.

Europak eta Estatu Batuek gaur egun jasaten dituzten inflazio-presioei dagokienez, ELGAK ondorioztatu du kostuen presioak eskaera suspertu delako eta eskaintzaren aldi baterako disrupzioak gertatu direlako gertatzen direla, baina azpiko inflazioak arina izaten jarraitzen du, munduko ekoizpen-ahalmen handiegia atxikita. Horrela, prezioak berriro motelduko dira eskaintza arazoak ekonomia berriz irekitzean konpontzen direnean.

Hala, euroguneari dagokionez, ELGAk 2021ean %3,9ko hazkundera aurreikusten du, abenduan aurreikusitakoa baino hiru hamarren handiagoa soilik, aurrerapen neurritsua, hirugarren olatuaren eragina uste baino larriagoa izaten ari delako eta txertaketa-prozesua motelegia delako. Europako hainbat ekonomia handiren eta turismoaren mendeotasunak errekuperatzeko gaitasuna ere oztopatzen du, mugikortasunaren murrizketak mantentzen diren bitartean. Europako Next Generation funtsak martxan jartzea azkartzea funtsezko tresnatzat jotzen da Batasuneko ekonomiari beharrezko bultzada emateko.

Txanponaren beste aldea Ameriketako Estatu Batuak dira; izan ere, aurreikuspena 3,3 puntu hobetu da abenduarekin alderatuta, %6,5eko hazkundearekin, 2021ean 2019ko mailak gaindituta. Orain dela gutxi estatubatuarrek onartutako pizgarri sortak Estatu Batuen susperraldi ekonomikoa bultzatuko duela espero da, besteak beste, 400.000 milioi dolar estatubatuarren gehiengoari zuzeneko ordainketak eginez eta 350.000 milioi Estatu eta tokiko gobernuei laguntzak emanez.

Barne Produktu Gordina erreala: Aurrikuspenak
(Urteko aldakuntza tasa, %)

	<u>2020</u>	<u>Aurrikuspenak</u>	
		<u>2021</u>	<u>2022</u>
Mundua	-3,5	5,5	4,2
Aurreratutako ekonomiak	-4,9	4,3	3,1
Estatu Batuak	-3,4	5,1	2,5
Euro gunea	-7,2	4,2	3,6
Alemania	-5,4	3,5	3,1
Frantzia	-9,0	5,5	4,1
Italia	-9,2	3,0	3,6
Espainia	-11,1	5,9	4,7
Japoia	-5,1	3,1	2,4
Erresuma Batua	-10,0	4,5	5,0
Txina	2,3	8,1	5,6
India	-8,0	11,5	6,8
Azaleratutako ekonomiak	-2,4	6,3	5,0
Brasil	-4,5	3,6	2,6
Mexico	-8,5	4,3	2,5
Errusia	-3,6	3,0	3,9

Iturria: Nazioarteko Diru Funtzak (NDF)- Eguneraketa WEO 2021.

ESPAINIAKO EGOERA

Urteko azken hiruhilekoan, pandemiak bilakaera negatiboa izan badu ere, Espainiako ekonomiak bere horretan jarraitzea lortu du, eta gorakada txiki bat izan du aurreko urtearekin alderatuta, nahiz eta urtetik urterako datuetan datu okerragoak izan.

Estatistikako Institutu Nazionalaren Hiruhileroko Kontabilitate Nazionalaren (HKN) aurrerapenaren arabera, Espainiako ekonomiaren BPGa, urritik abendura bitartean, kateatutako bolumenaren eta 2015eko oinarriaren arabera neurtuta, %0,4 hazi da hiruhileko batetik bestera, urteko lehen bi hiruhilekoetan zifra oso negatiboak lortu ondoren (-%5,3 eta -%17,9, hurrenez hurren), eta udako hilabeteetan %16,4ko gorakada izan da alarma-egoera amaitu eta mugikortasunaren arloko murrizketak arindu zirenean. Hala ere, gaixotasunaren berragerpenak etengabe agertzeak eta gaixotasunari eusteko hartutako neurri murriztaile berriek jardueraren gorakada handiagoa geldiarazi dute urteko azken hiruhilekoan.

Urtetik urterako datuei dagokienez, jarduerak behera egiten jarraitzen du, eta 2020ko laugarren hiruhilekoan $-9,1$ jaitsi da, udan baino hamarren bat gehiago. Aldakuntza horiek esan nahi dute 27-EBko batez bestekoak ($-4,6$) eta Eurogune osoak ($-4,9$) baino askoz beherakada handiagoa izan dela. Espainiak, ordea, datu hobeak lortu ditu hiru hilean behin, jarduerak behera egin baitu EB-27n ($-0,5$) eta eurogunean ($-0,7$).

Eskaera nazionalak $6,3$ puntuko ekarpena egin dio BPGren urte arteko hazkundeari (hirugarren hiruhilekoan emaitza okerragoa izan zuen, $-7,2$ puntu). Aitzitik, kanpoko eskariak portaera okerragoa izan du azken hiruhilekoan aurreko aldiarekin alderatuta, $-2,7$ puntu eman baititu ($-1,8$ puntu uztailetik irailera).

Hala eta guztiz ere, eta lau hiruhilekoak gehituta, 2020rako aurreikusitako BPGren beherakada $-11,0$ koa da, Espainiako ekonomian aurrekaririk ez duen beherakada 1970eko serie historikoa hasi zenetik. 2019an jardueraren hazkundea $2,0$ koa izan zen.

Enpleguak urtean izan duen bilakaera ez da jarduerarena bezain txarra izan, enpresek ABEEak hartu dituztelako. Hala, enpleguak, azken hiruhilekoan, lan egindako orduei dagokienez, $0,5$ eko hazkundea izan du hiruhilekoen artean, baina urte arteko datuei dagokienez, $-6,3$ jaitsi da.

Barne eskaria

Azken kontsumoko gastua da ekonomiaren hiruhileko arteko aurrerapenari eustea lortu duen eskari nazionalaren osagaia.

Hiruhileko datuei dagokienez, 2020ko azken hiruhilekoan eskari nazionalak $1,0$ ko igoera izan badu ere udako hilabeteekin alderatuta, urtetik urterako datuetan, berriz, bi osagai nagusiek behera egin dute eta aurreko hiruhilekoarekin alderatuta portaera desberdina izan dute eta 2019ko laugarren hiruhilekoarekin alderatuta $-6,3$ ko beherakada orokorra eragin dute. Izan ere, azken kontsumoko gastua udan baino txikiagoa izan arren ($-4,4$ eta $-6,9$, hurrenez hurren), kapitalaren eraketa gordinak (KEG) erregistro okerragoa lortu du, hirugarren hiruhilekoan $-9,6$ izatetik, 2020ko azken aldian $-14,3$ galtzera igaro baita.

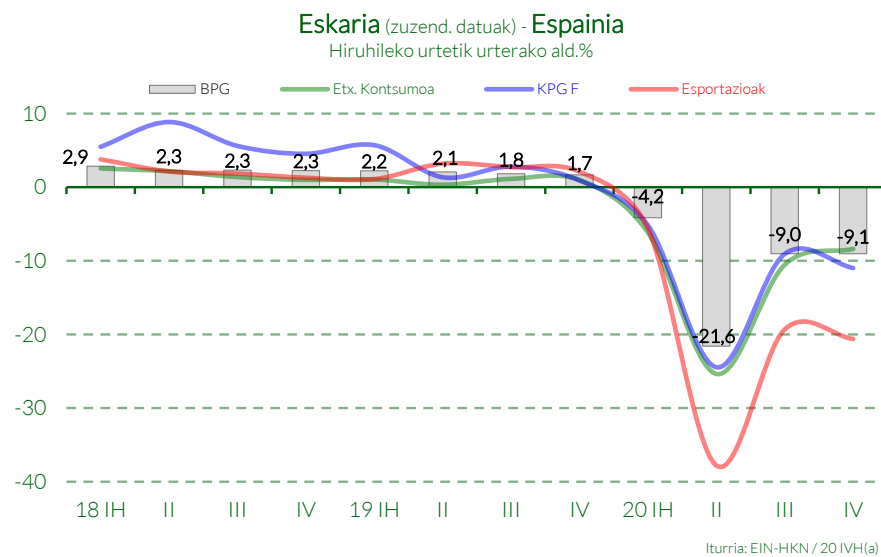
Hiruhileko datuetan, azken kontsumoko gastua positiboa izan da eta $2,9$ igo da (uztailetik irailera bitartean $14,3$ hazi da); aldiz KEG, aurreko hiruhilekoan $20,4$ igo ondoren, urritik abendura bitartean $-6,2$ ra jaitsi da.

2019ko azken hiruhilekoarekin alderatuta, eta azken kontsumoaren barruan, familien gastua $-8,4$ jaitsi da urtetik urtera, bigarren hiruhilekoko $-10,5$ hobetuz. Administrazio publikoen gastua berriz ere handitu da ($7,0$), pandemiaren ondorio ekonomiko eta sanitarioak arintzeko hartutako neurriengatik, aurreko aldian baino gehiago ($3,8$).

Urte arteko datu okerragoak lortu dituzte KEGko osagaiek urteko azken hiruhilekoan eta, ondorioz, beherakada aurreko aldian baino sakonagoa izan da. Hala, urte arteko terminoetan, kapital finkoaren eraketa gordinak $-11,0$ galdu du, eta osagai guztietan jaitsiera orokorrak izan ditu: aktibo finko materialetan egindako inbertsioa ($-12,7$), etxebizitzetan eta beste eraikin eta eraikuntzetan egindako inbertsioa ($-17,5$) eta makinerian, ekipamendu-ondasunetan eta armamentu sistemetan egindako inbertsioa ($-6,4$). Azken osagai hori da udan izandako beherakada zertxobait hobetzea lortu duen bakarra ($-6,6$). KEGren beste aldagaia, hau da, guztizko inbertsioan pisu askoz txikiagoa

duen jabetza intelektualeko inbertsioa, gutxiago jaitsi da, $-2,1$; horrela, uztailetik irailera bitartean jasandako $-3,3$ hobetu da.

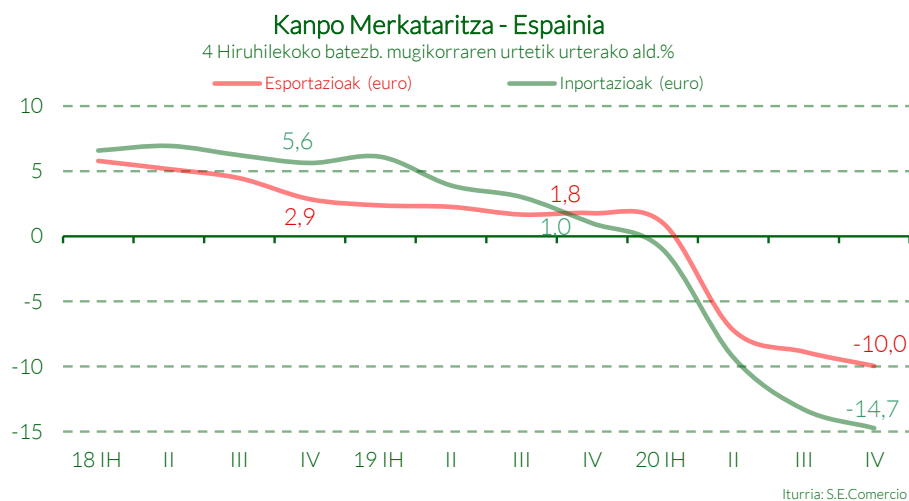

2020rako, kalkuluen arabera, eskaera nazionalak $-9,0$ puntuko ekarpena egin zion BPGren jaitsierari 2019ko datuekin alderatuta, hau da, aurreko urtean baino $10,4$ puntu gutxiago.

Kanpo eskaria

Hiruhileroko Kontabilitate Nazionalaren aurrerapenaren arabera, 2020ko azken hiruhilekoan kanpo-eskariaren BPGari egindako urte arteko ekarpena $2,7$ puntukoa da, aurreko hiruhilekoan baino bederatzai hamarren gutxiago, aldi horretan esportazioek $1,3$ puntu gehiago egin baitute behera udako aldiarekin alderatuta, eta inportazioek, berriz, kopuru berean moteldu dute beherakada.

Urteko zenbaketan, kanpo-eskariak $1,9$ puntuko ekarpena du, 2019koa baino $2,5$ puntu txikiagoa.

Esportazio ez-energetikoen susperraldi arina 2020ko laugarren hiruhilekoan. Merkataritzako Estatu Idazkaritzaren (SEC) datuen arabera, Espainiako ekonomiaren esportazioen balio nominala 72.744,1 milioi eurokoa izan zen urritik abendura bitartean, -%2,3ko urte arteko beherakadarekin, eta laugarren hiruhilekoa jarraian negatiboa bada ere, urteko bigarren hiruhilekoan izandako beherakada izugarritik urruntzen da, orduan -%27,7 galtzera iritsi baitziren. Esportazio energetikoen emaitza kaskarrak soilik eragin du beherakada, %-41,5 egin dutelako behera, ordea, esportazio ez-energetikoen %0,6ko susperraldi txikia izan dutelako.

Urteko azken aldiko inportazioak esportazioak baino gehiago jaitsi dira (-%7,3), eta bost hiruhilekotan jarraian behera egin duten arren, suspertze-prozesuak bere horretan jarraitu zuen apirila eta ekaina bitartean izandako -%32,5aren ondoren, orduan merkataritza-trukeak ahalik eta gehien murriztu baitziren mundu mailan.

Urte osoan, 2020an, Espainiako esportazioak 261.175,5 milioi eurora iritsi ziren, 2019an baino 29.000 gutxiago, orduan izan baitziren maximo historikoak. Emaitza horrek esan nahi du urte arteko beherakada -%10,0koa izan dela (aurreko urtean %1,8 egin zuen aurrera). Espainiatik kanporako salmenten beherakadan eragina dute esportazio energetikoen (-%40,9) eta ez-energetikoen (-%7,5) beherakadak; izan ere, nahiz eta galera txikiagoa izan, askoz ere handiagoa da salmenten guztizkoaren aldean.

Energetikoak ez direnen helmugari dagokionez, EBra zuzendutakoak -%6,2 jaitsi ziren, eta munduko gainerako herrialdeetara zuzendutakoak, berriz, -%10,3.

Esportazio guztietatik, EB-27ren barruan, salmentek behera egin dute helmuga nagusi guztietan: Alemania (-%5,3), Frantzia (-%4,5), Italia (-%12,6) eta Portugal (-%10,7). EBtik kanpo, nabarmentzekoak dira Erresuma Batuari (-%14,5) eta Estatu Batuei (-%11,1) egindako salmentak.

Sektore ekonomikoen arabera, pisu handieneko guztiek, elikadurak izan ezik (sektore hau guztizkoaren % 19,6 da, eta urtetik urterako %5,5 hazi da), beherakada handiak izan dituzte 2020an. Hala, erdimanufaktura (kanpoko salmenta guztien %25,7) -%6,4 egin dute behera, ekipa-ondasunek (%19,8 garrantzia dutenek) -%12,6 galdu dute eta automobilgintzak, esportazio guztien %14,8, -%12,9.

Jardueraren etenaldiaren egoerarekin eta 2020an izandako barne-eskariaren beherakadarekin bat etorriz, inportazioek 47.471 milioi euro galdu zituzten 2019ko datuekin alderatuta (-%14,7ko jaitsiera), 274.597,5 milioira iritsiz. Produktu ez-energetikoen erosketak jaitsi egin dira (-%10,8), bai eta, batez ere, produktu energetikoenak ere (-%39,1).

Inportazioen beherakada orokorra sektore guztietan gertatu da: ekipamendu-ondasunak (-%9,7), automobilgintza (-%24,7), kontsumo-manufakturak (-%10,6), beste manufaktura batzuk (-%6,6), elikadura, edariak eta tabakoa (-%4,8), kontsumo-ondasun iraunkorrak (-%5,0) eta lehengaiak (-%16,6).

Horren ondorioz, 2020an merkataritza-saldoak 13.422,1 milioi euroko defizita izan zuen, 2019an erregistratutakoa baino %58,0 txikiagoa (31.979,6 milioi euroko defizita behin-behineko datuekin). Estaldura-tasa %95,1ekoa izan zen, hau da, 2019an erregistratutakoa baino 5 puntu handiagoa (%90,1 behin-behineko datuekin).

Eskaintza

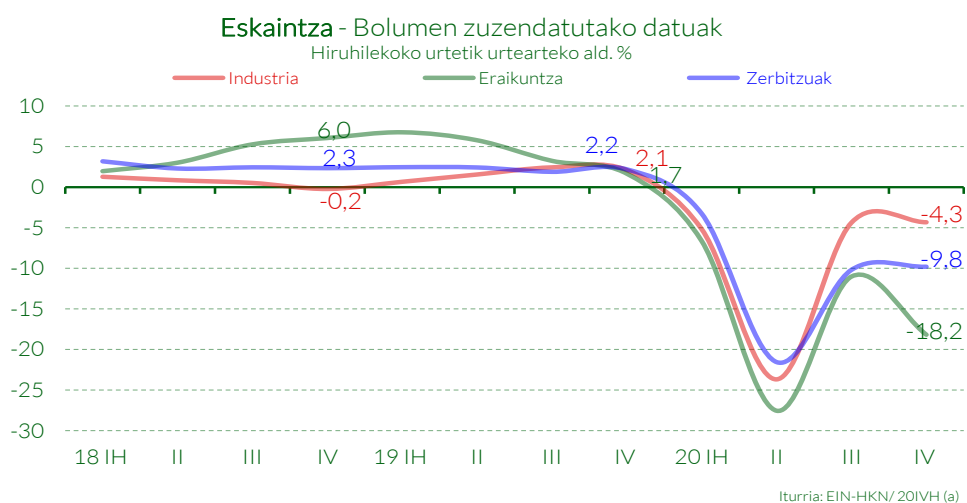
Aurreko hiru hiruhilekoetan bezala, jarduera-sektore guztiek, lehen sektoreak izan ezik, urte arteko hazkunde oso negatiboak izan dituzte eta eraikuntzan bilakaera okerragoa izan da; aldiz, industriak eta hirugarren sektoreko jarduerak, alarma-egoera amaitu ondoren espero zen gorakadara iristea lortu ez arren, zertxobait hobetu dute urte arteko datuekin alderatuta.

Hiruhileroko Kontabilitate Nazionalaren aurrerapenaren arabera, industria $-4,3$ jaitsi da urritik abendura bitartean, aurreko hiruhilekoan baino hamarren bat gutxiago. 2019ko aldi berean $2,1$ hazi zen. Manufaktura-adarraren jaitsiera lau hamarren handiagoa da, $-4,7$ ra iritsiz.

Eraikuntza da galerarik handiena izan duen sektorea, eta $7,2$ puntu igo da hirugarren hiruhilekoan izan zuen beherakada, eta $-18,2$ jaitsi da azken hiruhilekoan. 2019an eta aldi berean $1,7$ igotzea lortu zuen.

Udako hilabeteetan bigarren hiruhilekoarekin alderatuta $11,4$ puntu hobetu ondoren, Zerbitzuen arloan susperraldia moteldu egin zen pandemiari eusteko etengabeko neurri murriztaileengatik, eta lau hamarren baino ez ditu murriztu hirugarren hiruhilekoarekin alderatuta, 2020ko azken aldian $-9,8$ jaitsi baita.

Azkenik, lehen mailako adarrek gora egin dute hirugarren hiruhilekoz jarraian, eta urritik abendura bitartean urtetik urtera $8,7$ egin dute gora.

Lan merkatua

Udan lan egindako orduen kopuruak izugarri egin zuen gora geldiarazitako jarduerari berrekitearen ondoriozko konfinamendu-hilabeteekin alderatuta, eta, horren ostean, urteko azken aldiko datuek erakusten dute enplegua lehengoratzeko erritmoa eten egin dela, "bigarren olatua" agertu zelako eta mugikortasunari buruzko neurriak gogortu egin zirelako.

INEk berak gomendatzen du, enpleguaren bilakaeraren neurri gisa, lan egindako orduen buruzko aldagaia erabiltzea lanaldi osoko lanpostu baliokideen aldean; izan ere, lan egindako orduen eta batez besteko lanaldiaren aldaketek eragiten diete eta, beraz, bizitzen ari garen salbuespenezko egoera batean, haren interpretazioa ez da hain zuzena.

Hiruhileroko Kontabilitate Nazionalaren aurrerapenaren arabera, urria eta abendua artean lan egindako orduak %0,5 igo dira aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, orduan %24,7 aurreratu baitziren. Urte arteko datuetan, 2020ko azken hiruhilekoan lan egindako orduen galerak jarraitzen du, -%6,3, 2019ko aldi berean %1,4 igo ziren arren.

Espainiako ekonomian, 2020ko urritik abendura bitartean, lanaldi osoko lanpostu baliokideak 17.514.200 izan ziren, eta hiruhileko batetik bestera %0,9ko igoera izan zuten, aurreko hiruhilekoan baino 15,1 puntu gutxiago.

Nabarmentzekoa da pandemia 2020ko lehen hiruhilekoan agertu arte hiruhilekoen arteko tasak ez zuela jaitsierarik izan 2013ko azken hiruhilekotik, BPGrekin bat etorriz, hiruhilekoen arteko hazkunde-tasa positiboak erregistratu baitzituen hiruhileko horretatik bertatik.

Urtetik urterako datuei erreparatuta, 2020ko azken hiruhilekoan lanpostuetan izandako beherakada -%5,4koa izan da, udan baino hamarren bat gutxiago, eta horrek esan nahi du urtebeteen lanaldi osoko 1.009.000 lanpostu gutxiago izan direla.

2020an, batez beste, lanaldi osoko enplegu baliokideak 17.002.200 izan ziren, 2019an baino 1.374.700 gutxiago. Urte arteko jaitsiera -%7,5koa izan zen, aurreko urtean %2,3ko igeria lortu zen.

Sektoreka, BPGren portaerarekin korrelazioan, guztiek urte arteko zifra negatiboekin jarraitzen dute, eta industriak eta zerbitzuek enplegua lehengorutzen dute aurreko hiruhilekoarekin alderatuta; Eraikuntzak eta lehen sektoreak galdu egiten dute. Hala, 2019ko aldi berarekin eta 2020ko hirugarren hiruhilekoarekin alderatuta, lan egindako orduen aldaketak honako hauek dira, hurrenez hurren: Industria -%7,7 eta %0,6; Zerbitzuak -%6,5 eta %1,0; Eraikuntza -%5,3 eta -%3,3; eta lehen adarrak -%1,8 eta -%1,5.

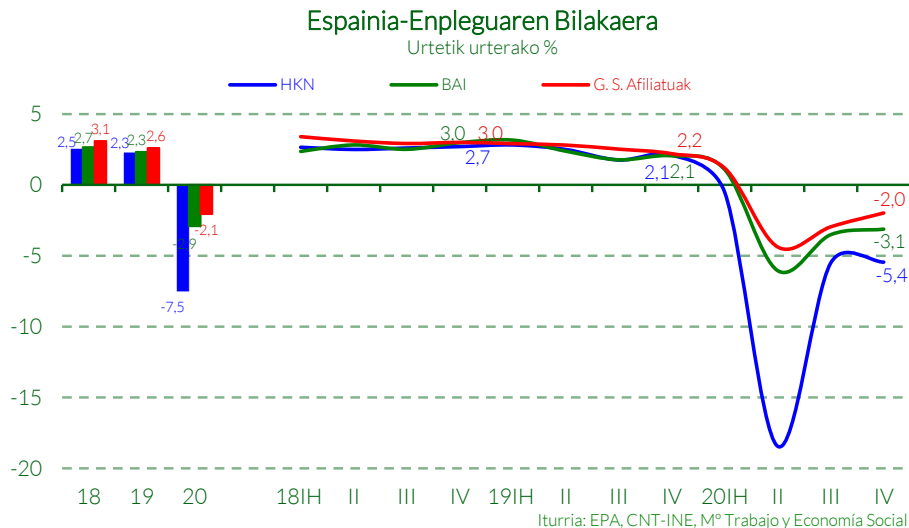
Biztanleria Aktiboaren Inkestak Hiruhileroko Kontabilitate Nazionalaren enplegu-ibilbide bera erakusten du, urteko azken aldiaren moteldu egin baita nabarmen.

2020ko urritik abendura bitartean, urtetik urterako datuei erreparatuta, biztanleria aktiboak behera egin zuen berriz ere hirugarren hiruhilekoz jarraian, eta 23.064.100 pertsonakoa izan zen. Horrek esan nahi du 2019ko aldi berarekin alderatuta -%0,4ko beherakada izan zela, nahiz eta hiruhilekoen arteko datuetan susperraldi-zantzuak erakusten jarraitzen duen eta %0,7 igo zen. Aldi berean, batez beste, 19.344.300 pertsona aritu ziren lanean hiruhilekoan, eta 167.400 pertsona gehiago izan ziren aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, %0,9ko gorakada izan baitzuten hiruhileko bakoitzean, udako hilabeteetan %3,1eko gorakada handia izan ondoren. 2019ko laugarren hiruhilekoarekin alderatuta, 622.600 enplegu galdu dira, urte arteko -%3,1.

2020ko laugarren hiruhilekoan, urtetik urterako datuei erreparatuta, sektore guztiek emaitza txarrak lortu dituzte okupazioari dagokionez: Zerbitzuak -%3,6 jaitsi dira; Industria, -%2,5; Eraikuntza, -%0,3; eta Nekazaritza, -%1,5. Hala ere, hiruhileko datuetan emaitzak hobeak dira: okupazioa %2,5 handitu da eraikuntzan, %0,5 zerbitzuetan, %0,2 industrian eta %7,0 lehen sektorean.

Langabezia-tasak, hiru hiruhilekotan jarraian gora egin ondoren (%14,4, %15,3 eta %16,3), bi hamarren egin du behera urteko azken aldian, eta %16,1ean geratu da. Urte osoan, langabezia-tasa %15,5ean itxi da, 2019ko datua baino ia puntu eta erdi gorago.

Generoaren arabera, emakumeen langabezia-tasa %14,2koa izan zen, 2019ko azken aldian baino bi puntu handiagoa; gizonen artean, berriz, %18,3koa, 2019ko laugarren hiruhilekoan baino ia hiru puntu handiagoa.

Urte osoan, okupazioak 576.900 pertsona gutxiago izan ditu, eta 2019ko datuekin alderatuta, -%2,9 egin du behera. Horrela, 2020ak hautsi egiten du Espainiako ekonomian enpleguak sei urtez jarraian izandako hazkundera, koronabirusaren etorrerak astinduta.

Gainera, 2020an, batez beste, 283.200 langabe gehiago zeuden 2019ko datuekin alderatuta (urte arteko %8,7ko hazkundera), eta 2017tik lehen aldiz 3,5 milioi langabe baino gehiago zeuden, 3.590.900 izatera iritsi arte.

Langabeziak eta Gizarte Segurantzako afiliazioak Espainiako lan-merkatuak 2020ko azken hiruhilekoan izandako hobekuntza txikia bermatzen dute.

2020ko laugarren hiruhilekoan, batez beste, 19.020.266 pertsona daude Gizarte Segurantzaren afiliatuta Espainian. 202.160 afiliazio errekuuperatu dira udako aldiarekin alderatuta (%1,1eko hiruhileko aurrerapena), baina 2019ko aldi berarekin alderatuta 384.870 afiliazio gutxiago daude (urte arteko -%2,0ko beherakada).

Eskuragarri dauden azken datuen arabera, 2021eko urtarrilean 218.953 afiliazio galdu ziren berrir, 2020ko abenduarekin alderatuta (-%1,1), eta otsailak oso hobekuntza txikia izan du urtarrilarekin alderatuta, % 0,1 eta 20.632 afiliazio gehiago. Hala ere, urte arteko datuetan negatiboa izaten jarraitzen du, -%2,1eko galerarekin eta 400.117 afiliazio gutxiagorekin iazko otsailean baino.

Langabezia erregistratuak koronabirusaren krisiaren ondorioak jasaten jarraitzen du. Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoaren (SEPE) arabera, 2020ko laugarren hiruhilekoan 3.855.200 pertsona zeuden langabezia; urte arteko hazkuntza %21,2koa izan da eta duela urte bat baino 675.300 pertsona gehiago, orduan -% 1,8 jaitsi baitzen. Hiruhileko terminoetan, urria

eta abendua bitartean, udako %1,7ko hobekuntzaren ondoren, orduan bigarren hiruhilekoan baino 66.500 langabe gutxiago zenbatu baitziren, berriz ere igo da langabeen kopurua, oraingoan 71.100 gehiago aurreko aldian baino (% 1,9).

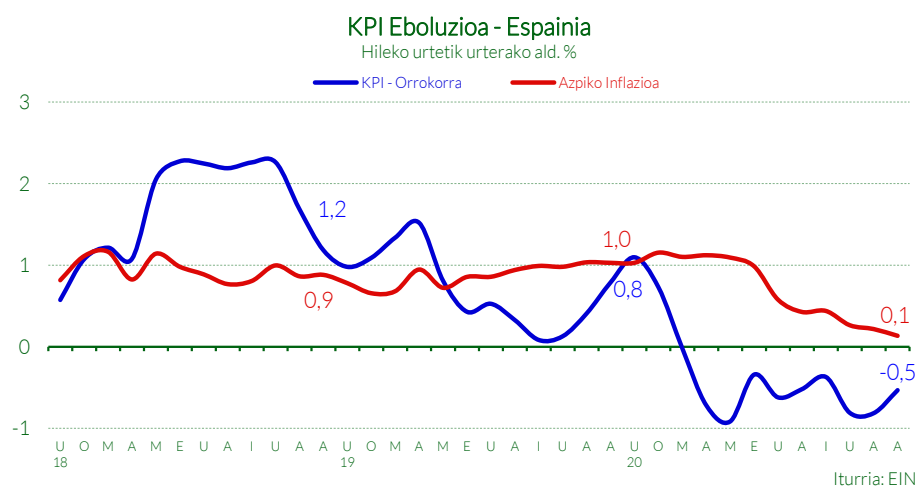
Otsaileko azken datuekin, SEPEren erregistroek berriro erakusten dute lan-merkatuak okerrera egin duela; izan ere, urtetik urterako langabezia %23,5 igo da (2020ko otsailean baino 762.700 langabe gehiago), eta urtarrileko datuekin alderatuta, %1,1 (44.400 langabe gehiago).

Hala ere, erregistratutako langabezia-tasak ia bi puntu eta erdi egin du gora, 2019ko %14,1etik 2020ko %16,5era, 2013tik aurrerako lehen igoera.

Prezioak, soldatak

Hiruhileroko Kontabilitate Nazionalaren aurrerapenaren datuen arabera, prezio arrunten araberrako BPGa -%8,5 jaitsi zen 2020ko laugarren hiruhilekoan, aurreko hiruhilekoan baino zazpi hamarren gehiago; beraz, BPGren bolumen-bilakaerarekin batera, ekonomiaren deflaktatzaile implizitua %0,7 izan zen, hirugarren hiruhilekoan baino zazpi hamarren gutxiago.

BPGren balioa, prezio korranteetan, 1.119.976 milioi eurokoa da 2020. urte osoan, 2019koa baino -%10,0 txikiagoa.

Estatistikako Institutu Nazionalaren arabera, inflazioak, Kontsumo Prezioen Indizearen (KPI) urtetik urterako aldakuntzarekin neurtuta, -%0,3ko beherakada izan du. Apirilean, pandemiak jardueran eta kontsumoan izan zituen ondorioengatik, adierazleak balio negatiboen ibilbidea hasi zuen, abendura arte iristen dena. Etxebizitza, garraioa eta komunikazio-, aisia- eta kultura-multzoak izan dira urtean zehar portaera horretan gehien lagundu dutenak.

Azpiko inflazioa, KPIaren elementu lurrunkorrenak alde batera utzita, %0,7 hazi da, 2019an baino bi hamarren gutxiago.

Espainian prezioak eurogunean baino gehiago jaitsi dira. Abenduan, Espainian, inflazio harmonizatua -%0,6koa izan da, Eurostatek eurogunerako aurreratutako -%0,3ko jaitsiera baino hiru hamarren handiagoa. Hala, Espainiak -%0,3ko batez besteko aldakuntza-tasarekin itxi du urtea, eta euroguneak, berriz, positiboan (%0,3).

Epe motzerako eta ertainerako aurreikuspenak

Aurreikuspenen arabera, Espainiako ekonomiak susperraldi prozesu motela izango du 2021ean, eta abiadura handiagoa hartu beharko luke urteko bigarren seihilekoan.

"Hirugarren olatuaren" ondorioz, berragertze etengabeen eta neurri murriztaile berriak luzatzearen edo hartzearen ondorioz, kontsumoak eta inbertsioak urte arteko datu txarrekin jarraituko dute 2021eko lehen hiruhilekoan.

Lehengoratzeari pandemiaren bilakaerak eta txertoen hedapenaren abiadurak baldintzatuko dute, baita horien eraginkortasunak ere.

Pandemia kontrolatu ahala murrizketak apurka-apurka ezabatzeak barne-ekaria bultzatu beharko luke, bildutako aurrezpen guztia sortaraziz. Horrek, aldi berean, inbertsioa bultzatuko luke, itxaropenak hobetu eta ziurgabetasuna gutxitzen baitu. Europako funtsen etorrerak barne-ekariari behin betiko bultzada eman beharko dio.

Aurreikuspen gehienen arabera, 2021erako antzeko hazkundea izango da. Hala, ELGak %5,7 zenbatesten du, Europako Batzordeak %5,6 eta Funcasek, berriz, hazkundearen susperraldia udara arte atzeratzen du, indarrean dauden mugikortasun-murrizketen eta txertaketaren atzerapenen ondorioz, eta %5,7ko aurrerapena aurreikusten du. Desbideratze handiagoa dago 2022rekiko, non hazkunderik handiena Funcasek zenbatesten duen (%6,3); Komisioak %5,3an kokatzen du eta ELGak %4,8raino jaisten du.

Espainiarako aurreikuspen ekonomikoak - 2021eko urtarrila

Urteko batezko besteko aldakuntza %

	BEGd-a	
	2020	2021
Nazioarteko finantzen analistak (NFA)	-11,7	6,4
Axesior	-11,0	5,6
BBVA	-11,0	5,5
Bankia	-11,2	6,0
CaixaBank	-11,4	6,0
Espainiako Merkataritza Ganbera	-10,9	6,2
Cemex	-11,3	5,5
Madrilgo Ekonomia Ikasketen Zentroa (CEEM-URJC)	-11,3	7,5
Aurreikuspen ekonomikoaren Zentroa (CEPREDE-UAM)	-10,8	8,7
CEOE	-11,5	7,0
Ekonomia Taldea (Et)	-11,8	6,8
Funcas	-11,5	6,7
Ekonomia Analisten Institutu Konplutensea (ICAE-UCM)	-11,6	6,0
Ekonomia Ikasketen Institutua (IEE)	-11,3	6,0
Intermoney	-11,1	6,1
Repsol	-11,3	6,1
Santander	-11,0	6,2
Solchaga Recio & asociados	-10,8	6,4
Ygroup Companies	-11,2	5,0
Universidad Loyola Andalucía	-11,0	6,0
CONSENSO (BATEZ BESTEKOAK)	-11,2	6,3
Maximoa	-10,8	8,7
Minimoa	-11,8	5,0
Pro memoria:		
Gobernua (2020ko urria)	-11,2	7,2/9,8
Espainiako Bankua (2020ko abendua)	-10,7/-11,6	8,6/4,2
EE (2020ko azaroa)	-12,4	5,4
NMF (2020ko urria)	-12,8	7,2
ELGA (2020ko abendua)	-11,6	5,0

Iturria: Funcas

EAE-KO ABAGUNEA

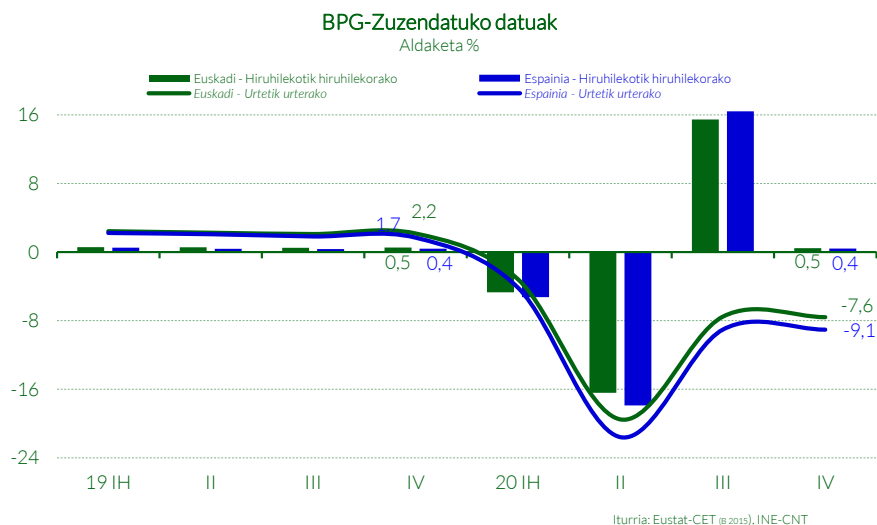
Koronabirusak eragin duen krisi globalak bultzatuta, EAEko jarduera ekonomikoa -%9,5eraino jaitsi zen 2020an. Alderaketa zuzen egiteko esan behar da 2019an, 2018ko %3,1aren aldean ia puntu bat galdu arren, %2,2 hazi zela, hau da, Estatu osoan egon zen %2,0tik gora.

Pandemia agertu zen arte, produktuak sei urtez jarraian egin zuen gora Euskadin. Urte arteko beherakada finantza-krisiaren ondorioz 2009an izandako -%4,1aren halako bikoa baino gehiago da.

Jardueraren daturik okerrenak lehen sei hilekoan gertatu ziren, funtsezkoa ez zen jarduera gelditu egin zelako eta pandemiari eusteko mugikortasun-murrizketa handiak izan zirelako. Deseskaladarekin jarduera bizkortu egin zen, baina modu desberdinean, bai denboran, bai sektore ekonomikoen arabera. 2020an jaitsiera orokorra izan da horietan guztietan.

Urteko azken hiruhilekorako, Eustaten CETen arabera, EAEko BPG %0,5 hazi zen hiru hilekoetan udako hilabeteekin alderatuta, baina urte arteko datuek txarrak izaten jarraitu zuten, -%7,6ko beherakadarekin 2019ko aldi berarekin alderatuta.

Laugarren hiruhilekoan urtetik urterako uzkurdura handiagoa da EB-27 osoan baino (-%4,6) eta eurogunean baino (-%4,9), nahiz eta Estatuko hiruhileko kontuen aurrerapenak erakusten duena baino puntu eta erdi txikiagoa den (-%9,1).

Lurralde historikoen arabera, Bizkaian jaitsi da gehien urte arteko datuetan (-%7,9), Gipuzkoan eta Araban baino sei hamarren gehiago, bi horietan jaitsiera -%7,3koa izan zelako. Hiruhilekoen arteko datuei dagokienez, Arabak lortu du daturik onena, aurreko hiruhilekoarekin alderatuta %1,1eko igoera izan baitu. Ondoren, Gipuzkoa dago, %0,7ko igoerarekin, eta Bizkaiak, berriz, %0,1eko igoera txiki bat izan du hiruhilekoko datuetan.

Eskariaren ikuspuntutik, lehen hiru hiruhilekoetan gertatu zen bezala, barnekoa da gehien sufritzen ari dena, nahiz eta aurreko hiruhilekoan baino zortzi hamarren gutxiago jaitsi den, -%6,4, eta udan -%7,2.

Gainera, kanpo-eskariaren ekarpena ere negatiboa da (-%1,2); izan ere, laugarren hiruhilekoz jarraian, kanpo-salmentek behera egin dute kanpotik egindako erosketek baino gehiago.

Barne-eskaera

Eskariaren agregatu gehienek hiruhilekoetan aurrerapen txikiak egitea lortu dute udaldiarekin alderatuta, nahiz eta berragerpenak etengabeak izan eta horiek kontrolatzeko murrizketak gogortu egin diren.

Familien eta etxeetako azken kontsumoko gastua da, EAEko ekonomiaren ohiko traktorea, hiruhilekoen arteko emaitza negatiboa lortu duen osagaia (-%0,4); gastu publikoa, berriz, %3,9raino igo da, hirugarren hiruhilekoko %0,7tik. Eskariaren gainerako osagaiei dagokienez, hiruhilekoko aurrerapenak hirugarren hiruhilekokoak baino txikiagoak dira, konfinamendua amaitu ondoren aurreko aldian lortutako errebotearen ondoren ekonomiak izan duen motelaldiaren erakusgarri.

Barne-eskariaren barruan nabarmentzekoa da kontsumo pribatuaren urte arteko -%9,1eko beherakada, hirugarren hiruhilekoko -%8,5a gaindituz; kapitalaren eraketa gordina, berriz, hiru puntu gutxiago jaitsi da, -%8,4, batez ere ekipamendu-ondasunetan egindako inbertsioaren osagaia gutxiago jaitsi delako, -%12,2tik -%5,9ra.

Kanpo-eskaera

2020ko laugarren hiruhilekoan, barne-eskariaren beherakada (-%6,4) BPG osorako zenbatetsitakoa (-%7,6) baino txikiagoa izan da, eta horrek esan nahi du kanpo-sektorearen ekarpena ere negatiboa izan dela.

Urritik abendura bitartean, esportazioek (-%14,8) inportazioek (-%12,7) baino beherakada handiagoa izan dute 2019ko aldi berarekin alderatuta. Gainera, eta aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, inportazioek %5,0ko aurrerapena izan dute hiruhileko batetik bestera, esportazioen igoera baino handiagoa (%3,3). Datu horiek berretsi egiten dute geldialdia, barne-eskariarekin gertatu den bezala, herrialdeen arteko merkataritza-trukeek urtearen azken zati horretan izan dutena; izan ere, uztaila eta iraila bitartean, bigarren hiruhileko hondagarriaren ondoren, esportazioek %17,3ko aurrerapena izan zuten hiruhilekoen artean, eta inportazioek, berriz, %12,2koa.

Urte osorako, Eustaten CETek erakusten dute pandemiak kontrako eragina izan duela EAEko kanpo-sektorean, bai esportazioetan (-%17,1), bai inportazioetan (-%15,3).

Estatuko Merkataritza Idazkaritzaren datuen arabera, urteko azken hiruhilekoan nazioarteko merkataritza-trukeetan jarduera hoztu egin da, uztaila eta iraila bitartean lortutako emaitza itxaropentsuen ondoren.

Euskaditik Espainiako ekonomiatik kanpo egindako esportazioak 2020ko laugarren hiruhilekoan eta urte arteko tasetan -%12,5 jaitsi dira, aurreko hiruhilekoan bezala, apirila eta ekaina bitartean hondoa jo eta gero, orduan -%34,7 jaitsi baitziren. Erkidego barruko entregak -%8,8 jaitsi dira, udan baino hiru puntu gutxiago; munduko gainerako herrialdeetara egindako esportazioek, berriz, okerrera egin dute, eta -%19,9 jaitsi dira, aurreko aldian baino sei puntu baino zerbait gehiago.

Lurraldeka urritik abendura bitartean Araban jaitsi dira gutxien esportazioak (-%5,2), eta ondoren Gipuzkoa (-%12,0) eta Bizkaia (-%18,1) daude.

2020ko globalean, pandemiak mundu-mailan eragin duen kanpo-merkataritzaren beherakadaren ondorioz, euskal esportazioak -%17,5 jaitsi dira, eta inportazioak, berriz, -%22,0.

Sektoreka, 2020an eta 2019ko datuekin alderatuta, behera egin dute produktu guztien esportazioek, elikagaien (%6,7) eta beste manufaktura batzuen (oso pisu erlatibo txikia) kasuan izan ezik. Energia sektorea izan da kaltetuena, -%52,3ko jaitsierarekin.

2019an, produktu energetikoen halako bi baino gehiago esportatzen zen elikagaiena baino, baina, 2020an, elikagaien sektoreak aurreratu egin du energia eta gehien esportatzen duen laugarren sektorea da, ekipamendu-ondasunen, erdi-manufakturen eta automobilgintzaren ondoren.

Euskaditik Espainiako ekonomiatik kanpo egindako inportazioek etengabe egin dute behera 2019ko ekainetik, eta pandemiak areagotu egin du joera hori, 2020ko maiatzean urte arteko -%43,8 galduz.

2020ko azken hiruhilekoan -%15,8 jaitsi dira, munduko gainerako herrialdeetatik inportatutako produktu energetikoen ondorioz, horiek -%56,5 jaitsi baitira, EBtik etorritakoen aldean, azken horiek -%0,8 baino ez baitira jaisten.

Lurraldeka berriz ere Bizkaian lortu da daturik txarrena, -%29,1, Gipuzkoako -%1,4tik urrun; Araban, berriz,%5,2 igo da.

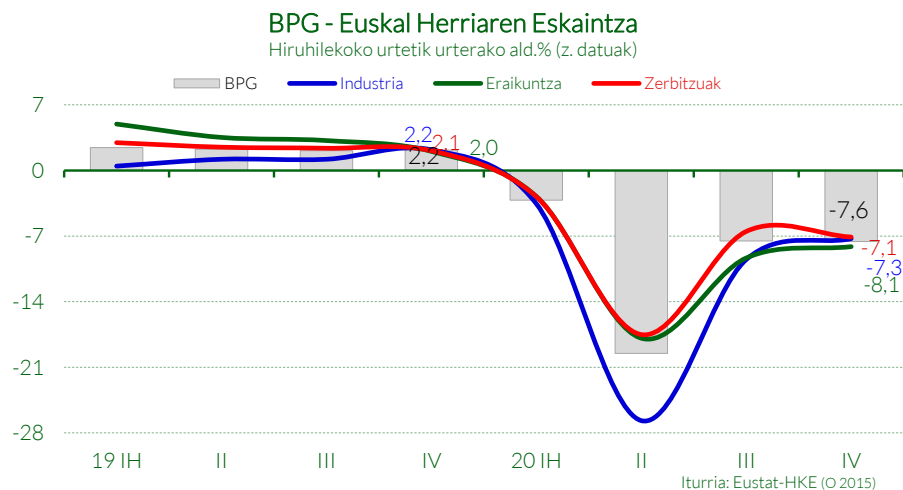
Hala ere, EAEko kanpo-merkataritzak 1.517,7 milioi euroko saldo positiboa izan du 2020ko laugarren hiruhilekoan. Egoeraren ezohikoaren ondorioz, estaldura-tasa zazpi puntu inguru igo da, %126,2tik (lau urteko zifra altuena) %132,9ra.

Ekoizpena

Aurreko hiruhilekoan bezala, eskaintzaren ikuspegitik, urtetik urterako balio erantsiaren atzerakada orokorra izan da sektore eta adar guztietan, Administrazio Publikoan, hezkuntzan, osasunean eta gizarte-zerbitzuetan izan ezik.

Eustaten CETen datuen arabera, aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, industriak eta eraikuntzak eutsi egin diote, eta %3,3 eta %1,7 igo dira, hurrenez hurren, aurreko hiruhilekoko datu bikainetatik urrun, orduan %23,3ko eta %11,8ko igoerak izan baitzituzten.

Zerbitzuek ez dute positiboan mantentzea lortu eta udako hilabeteetan %14,1 hazi ondoren, urritik abendura bitartean -%0,2 jaitsi dira, merkataritzaren, ostalaritzaren eta garraioaren adarrek lortutako -%2,4ak bultzatuta, mugikortasun-mugek eta gaixotasunari aurre egiteko gainerako jarduerak baldintzatuta.

Urte osoan, Industria izan da sektorerik kaltetuena, eta, kanpo-merkataritzan eta jardueran izandako geldialdiaren ondorioz, -%11,8 jaitsi da urte batetik bestera, 2019an %1,3 hazi baitzen. Manufaktura-adarrak -%12,2ko beherakada handia jasan du (2019an %1,2ko hazkundea lortu zuen). Horren atzetik Eraikuntza dago, -%9,6 jaitsi baita, 2019an hazkunderik handiena izan zuen sektorea izan ondoren (%3,4).

2020an, Zerbitzuak -%8,5 galdu zuten 2019ko datuekin alderatuta, orduan %2,5 hazi baitziren. Kasu honetan, mugikortasunaren murrizketek merkataritzaren, ostalaritzaren eta garraioaren adarrak -%12,3 behera egitea eragin dute.

Lehen sektoreari dagokionez, pisu erlatibo txikikoa, urteko laugarren hiruhilekoan balio erantsia -%26,3 murriztu da 2019ko hiruhileko berarekin alderatuta, eta -%15,3 aurrekoarekin alderatuta.

Lan merkatua

Koronabirusa iristeak jarduera ekonomiko eta sozialaren alderdi guztietan eragin duen lurrikarak enpleguak 2014ko ekitalditik izan duen ibilbide positiboa irauli du.

Eustaten CETen arabera, lanaldi osoko lanpostu baliokideak -%6,3 jaitsi dira 2020ko azken hiruhilekoan, aurreko aldian baino hamarren bat gehiago, baina apiriletik ekainera bitartean izandako -%17,2 negargarritik urrun.

Balio absolutuetan, lanaldi osoko lanpostu baliokideak 916.612 izan dira 2020ko azken hiruhilekoan, aurreko hiruhilekoaren ia berdina, baina 2019ko azken hiruhilekoan baino 61.562 langile gutxiago.

Urteko datuei dagokienez, 2020ko enpleguak -%8,1eko beherakada izan du 2019ko datuekin alderatuta. Kopuru absolutuetan, urtea 895.318 lanposturekin itxiko litzateke, duela urtebete baino 79.317 gutxiagorekin. Hala ere, kontuan hartu behar da landunen kopuruak handiagoak izango liratekeela, baldin eta lanpostuaren definizioak, Kontuen Europako Sistemaren arabera (KES), aldi baterako lanik egiten ez duten baina lanpostuarekin lotura formala duten pertsonak, berriz lanean hasteko datari buruzko berme edo akordio batekin, alde batera utziko ez balitu. Hala, enplegu-erregulazioko espedienteen eragina kontuan hartuta, 25.700 lanpostu inguru suntsituko lirateke.

Sektoreka, urte osoan, beherakada handiena industrian gertatu da (-%10,0), ondoren zerbitzuetan (-%7,8) eta eraikuntzan (-%6,5); aldiz, pisu erlatiborik txikiena duena lehen sektoreak izan du enplegu-galera txikiena (-%2,4).

Bestalde, INEk eta Eustatek egindako inkestek pandemiak enpleguan eragin duen konbultsioa berretsi dute.

Estatistikako Institutu Nazionalaren Biztanleria Aktiboaren Inkestaren (BAI) arabera, urritik abendura bitartean Euskadin biztanleria aktiboa -%0,5 jaitsi da aurreko hiruhilekoarekin alderatuta (4.700 pertsona aktibo gutxiago). Horrela, udako hilabeteetan hasitako gorakada eten egin da, orduan hiruhilekoen arteko gorakada %3,7koa izan baitzen, eta biztanleria aktiboa 36.600 pertsonatan hazi zen apiriletik ekainera arteko aldiarekin alderatuta, aldi horretan koronabirusaren krisian zehar funtsezkoak ez ziren jarduerak gelditzeak eraginik handiena izan zuelako enpleguan eta horren ondorioz biztanle ez-aktiboaren artean %3,6ko aparteko igoera gertatu zelako hiruhileko terminoetan.

Urtetik urterako datuei dagokionez, joera bera ikusten da eta 2019ko azken hiruhilekoarekin alderatuta -%0,5 jaitsi da (4.700 pertsona aktibo gutxiago); aurreko hiruhilekoan, berriz, %0,2 igo da (1.700 gehiago).

Zenbaketa orokorrean biztanleria aktiboa -%1,6 jaitsi zen 2020an, 2019ko ekitaldian %0,4 hazi zenean.

Laugarren hiruhilekoz jarraian, 2020ko urritik abendura bitartean, EAEko biztanleria landuna jaitsi egin da urte arteko kopuruetan. Jaitsiera -%1,4koa da eta 2019ko hiruhileko berean baino 13.200 pertsona gutxiago daude lanean. Hiruhilekoen arteko terminoetan, udako hilabeteetan %2,3ko igoera lortu ondoren, 21.000 okupazio lehengoratu ziren, urteko azken hiruhilekoan enpleguak berriz ere -%0,1eko jaitsiera izan du.

Batez beste, 2020ko okupazioa 917.600 pertsonakoa da, 2019ko datuekin alderatuta -%2,0ko jaitsierarekin, enpleguak bost urtez gora egin ondoren.

EAEko langabezia-tasa, 2020ko azken hiruhilekoan, %10,0koa da Biztanleria Aktiboaren Inkestaren arabera, udan erregistratutakoa baino hiru hamarren gutxiago. Estatuko langabezia-tasarik baxuena da, eta Errioxa lau hamarren da atzetik.

Urteko batez besteko langabezia-tasa %9,5koa da, 2019ko datua baino hiru hamarren handiagoa, eta generoaren arabera, emakumeen %10,4ren, puntu bat igo baita aurreko urtearekin alderatuta, eta gizonen %8,7ren, bi hamarren jaitsi baita, artean dago.

Eustaten BJAren arabera, 2020ko urritik abendura bitartean EAEn bizi den biztanleria aktiboa 1.047.400 pertsonakoa da, eta urtetik urterako beherakada eta hiruhileko arteko igoera izan ditu (kasu honetan, Biztanleria Aktiboaren Inkestaren datuak desberdinak dira), -%0,1koa eta %2,9koa, hurrenez hurren. Urteko batez bestekoa bat dator Biztanleria Aktiboaren Inkestak emandako datuarekin, eta -%1,6ko beherakada izan du.

Biztanleria landunari dagokionez, Eustaten datuen arabera, 14.300 pertsona gehiago daude aurreko hiruhilekoarekin alderatuta (%1,6ko hazkundea hiruhilekoetan), baina negatiboan jarraitzen du (-%2,0ko beherakada urtetik urtera) 2019ko azken hiruhileko berarekin alderatuta, 18.600 pertsona gutxiago baitaude lanean. Urteko batez bestekoa kontuan

hartuta, 2020k 926.400 biztanle landun ditu, eta $-2,4\%$ ko jaitsiera izan du, $1,4\%$ koa aurreko urtean.

Hala, 2020ko laugarren hiruhilekoan 116.900 langabe daude, hau da, urteartekoetan $17,5\%$ eta hiruhileko terminoetan $14,8\%$ ko hazkuntzarekin; duela urtebete baino 17.400 langabe gehiago daude, eta aurreko hiruhilekoan baino 15.100 gehiago.

Urte osoan, batez beste, 108.400 langabe izan dira eta $5,4\%$ ko igoera da 2019an baino; horrek esan nahi du langabezia-egoeran zeuden pertsonen kopuruak behera egin zuela etengabe 2015etik.

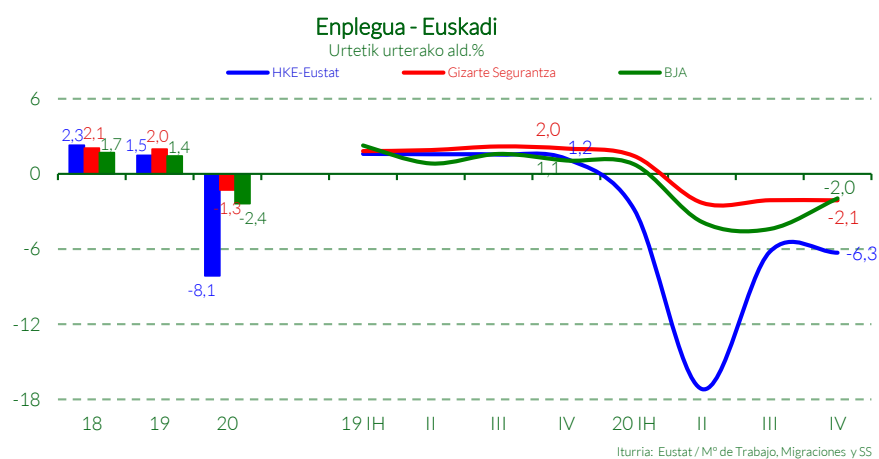
2020ko azken hiruhilekoko langabezia-tasa $11,2\%$ koa da, 2018ko lehen hiruhilekotik lehen aldiz $11,0\%$ ko maila gaindituz.

Urteko datuetan, langabezia-tasa $10,5\%$ koa da, 2019ko tasa baino zazpi hamarren handiagoa. Biztanleria Aktiboaren Inkestan bezala, 2020an langabezia-tasa handiagoa da emakumeentzat ($10,7\%$) gizonentzat baino ($10,3\%$).

Gizarte Segurantzaren datuek ere islatzen dute koronabirusaren krisiak eragin negatiboa izan duela enpleguan EAEn. Hala, 2020an, urteko batez besteko kotizatzaileak 954.415 izan dira, 2019ko datuekin alderatuta $-1,3\%$ jaitsi dira, hau da, 12.400 afiliazio gutxiago.

Baikor izateko aukera ematen du 2020ko laugarren hiruhilekoari buruzko datuak; izan ere, udako aldiaren aldean $1,8\%$ ko gorakada izan da, 16.540 afiliazio gehiago izan baitira, eta hiru hiruhileko jarraian gorrian egon den joera hautsi da.

Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoaren (SEPE) arabera, urteko azken hiruhilekoan 133.400 langabe zeuden Euskadin, aurreko hiruhilekoan baino $-7,9\%$ gutxiago, baina duela urtebete baino $16,6\%$ gehiago (19.000 langabe gehiago 2019ko urria-abendua bitartean baino). 2020ko laugarren hiruhilekoko langabezia-tasa $12,2\%$ koa izan zen, udako $13,0\%$ koa zortzi hamarren hobetuz, eta duela urtebeteko $10,5\%$ koa baino puntu bat eta zazpi hamarren gehiago.

Urteko datuetan eta batez bestekoetan, 2020an erregistratutako biztanleria langabea $17,1\%$ hazi zen, eta eten egin zen sei urtez jarraian iraun zuen biztanleria langabetuaren beherakada. Hori guztia kontuan hartuta, Euskadiko langabezia-tasa, batez beste,

%12,5koa izan da 2020an, 2019ko %10,7a baino ia bi puntu gehiago, nahiz eta Estatuan zenbatetsi den %16,5aren oso azpitik mantendu den.

Eskuragarri dagoen azken datuak, otsailekoak, erakusten du enplegua berreskuratzeko prozesuak jarraitu egiten duela urtarriko etenaren ondoren, maila tradizionalen txarra baita lan-merkatuarentzat. Hala, otsailean, EAEko biztanleria langabetuaren beherakada -%1,3koa izan da, hau da, urtarriean baino 1.700 langabe gutxiago.

Prezioen deflatoarea eta KPI

Eustaten CETen arabera, EAEko Barne Produktu Gordinak (BPG) prezio arruntetan izandako beherakada -%7,9koa izan da 2020ko laugarren hiruhilekoan, eta horrek laugarren hiruhilekoz jarraian euskal ekonomiaren deflaktatzaile inplizitua negatiboan uzten du (-%0,3).

Kontsumo-prezioei dagokienez, KPIaren arabera neurtuta, inflazioa balio negatiboetan sartu zen apirilean (-%0,5), eta ez ditu utzi ekitaldi osoan. Urtea abenduko -%0,3koan amaitu zen.

Urteko batez besteko metatuaren aldaketa -%0,1koa izan da; beraz, Euskadiko prezioen beherakada Estatuko txikienetakoa da.

Urtean, etxebizitzarekin (-%3,3) eta garraioekin (-%3,6) lotutako produktuek izan dute beherakada handiena. Gehien igo direnen artean elikagaiak eta alkoholik gabeko edariak daude (%2,8).

Azpiko inflazioa (energia-produktuen eta egin gabeko elikagaien prezioak, osagai lurrunkorrenak, barne hartzen ez dituenak) ez da inoiz tasa negatiboetan sartu, eta iraileko eta urriko minimoen ondoren, abenduan %0,5era igoz amaitu da urtea.

Epe laburrerako aurreikuspenak

Pandemiaren bilakaera txarrak 2020ko azken hiruhilekoa eta 2021eko hasiera espero baino okerragoa eragin du. Hala ere, urteko bigarren seihilekotik aurrera jarduera bizkortzea espero da, eta %8,6ko aurrerapenarekin amaitzea. Eusko Jaurlaritzaren azken aurreikuspena baino hiru hamarren gutxiago dira, izan ere, 2020an produktuaren jaitsiera ere hasieran aurreikusitakoa baino txikiagoa izan da.

Susperraldian funtsezko faktorea da euskal ekonomia kanpoko sektorerara bideratzen jarraitzea eta hura indartzea; izan ere, nazioarteko merkataritza finkatzen hasten denean, industriatik eta horri lotutako zerbitzuetatik tira egin beharko du, enpleguaren eta barne-eskariaren susperraldia bultzatuz.

2021ean zehar hobekuntza sektore guztietan ikusgai izatea aurreikusten da. Hala ere, turismoan eta ostalaritzan motelagoa izango da, mugikortasunaren murrizketak ezabatzen diren erritmoaren arabera.

Euskal ekonomia suspertzeari dagokionez garrantzi berezia du "Next Generation" Europako Funtsak iristeak, 2021eko bigarren seihilekotik aurrera martxan egongo baitira.

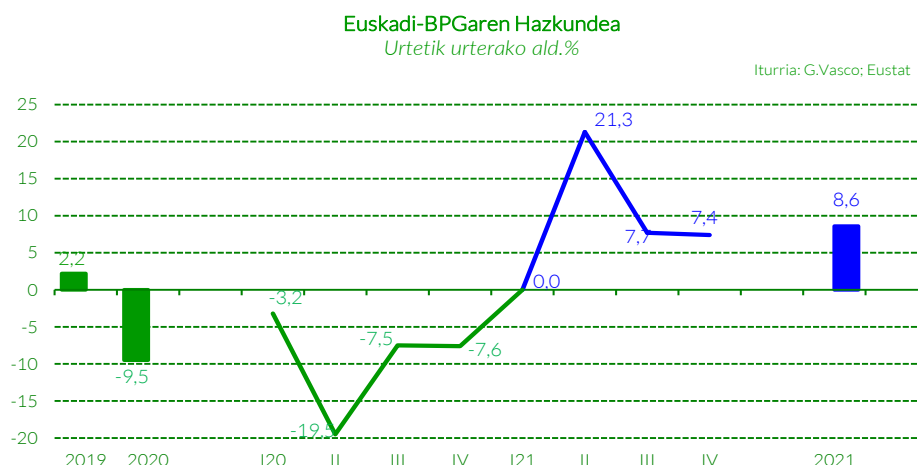
Oro har, agerian geratzen da politika monetario eta fiskal hedakorrek jarraitu behar dela, susperraldia bideratutakoan atzeraldi ekonomikoaren ondorioak finantza-krisi bihur ez daitezen, berankortasun-tasak kontrolik gabe handituta.

Hala eta guztiz ere, 2022aren amaierara arte ez dira suspertuko krisiaren aurreko BPGren mailak.

Aurreko guztia gorabehera, gaixotasunak berak, berragertzeek eta kutsagarritasun azkarragoko andui berrien agerpenak (txertoekiko erresistenteagoak izan daitezkeenak) eragindako behera egiteko arriskuek jarraitzen dute.

EAEko enpleguari dagokionez, 2020an galdutako 25.700 lanpostuetatik 2021ean 15.000 baino gehiago berreskuratzea espero da.

2021eko langabezia-tasa puntu erdi murriztu daiteke 2020koarekin alderatuta, %10,3tik %9,8ra.

BIZKAIKO ABAGUNEA

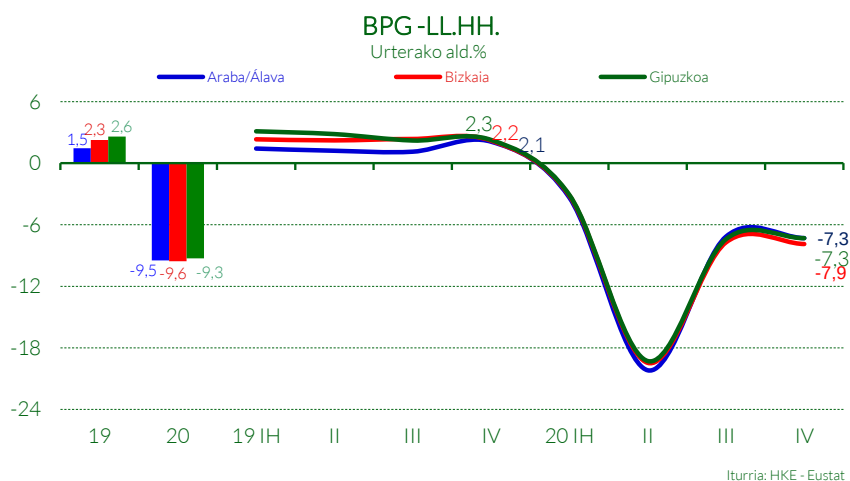
Bizkaian jarduera suspertzeko erritmoa, inguruko gainerako ekonomietan legez, nabarmen gelditu da 2020. urteko laugarren hiruhilekoan, gaixotasunaren etengabeko berragerpenen eta gaixotasuna kontrolatzeko neurriak gogortu izanaren ondorioz.

Bizkaian, 2008ko finantza-krisiaren urterik txarrenak gairitu ondoren, 2014tik susperraldia sendotzen ari zen, jarduera etengabe handituta. Hala, 2019an BPGaren bolumen-igoera %2,3koa izan zen, eta 2018ko emaitza baino zazpi hamarren txikiagoa izan arren, datu ona da ekonomia globalaren motelaldia kontuan hartuta.

Eustatek Hiruhileko Kontuetan (HK) argitaratutako datuen arabera, 2020an eta urte arteko terminoetan, Lurraldeko Barne Produktu Gordinak hondoa jo zuen urteko bigarren hiruhilekoan, -%19,5eko bolumen-jaitsierarekin. Horren ondoren, udako deseskaladaren ondorioz, ia hamabi puntu igo zen eta -%7,7 galdu zuen; urritik abendura bitartean, berriz, bi hamarren okertu zen, eta -%7,9 jaitsi zen, birusaren berragerraldiek eta birusa kontrolatzeko hartutako neurri murriztaileengatik. Urteko zenbaketan, Bizkaiko datua -%9,6koa da, EAE osokoa baino hamarren bat handiagoa (-%9,5).

Ekainean hasitako deskonfinamendutik aurrera, Bizkaiko ekonomiak hainbat aldiz egin du aurrera hiruhilekoen artean, batez ere uztaila eta iraila bitartean; orduan, %15,3 igo da bigarren hiruhileko negargarriarekin alderatuta, zeren eta hiruhileko horretan -%16,4ko galera izan baitzen. 2020ko azken hiruhilekoan, jarduerak aurrera jarraitzen badu ere, oso ahul egin du aurrera (%0,1) Gauza bera gertatu da beste bi lurraldeetan ere; udan hiruhilekoko hazkundeari buruzko datu onak lortu ondoren, Araban %16,6 eta Gipuzkoan %15,1, indarra galdu dute laugarren hiruhilekoan, %1,1eko eta %0,7ko igoerekin, hurrenez hurren.

Era berean, Eustaten arabera, Bizkaiko BEGd-a prezio arruntetan 2020ko laugarren hiruhilekoan urte arteko -%8,0 jaitsi da, aurreko hiruhilekoan baino hamarren bat gehiago (-%7,9). Halaber, Arabako -%7,9ko eta Gipuzkoako -%7,7ko jaitsierak gaititu dira; beraz, prezioen deflaktatzaileek beherakada izan dute hiruhilekoan, -%0,2koa Bizkaian, -%0,6koa Araban eta -%0,5koa Gipuzkoan.

2020rako, Bizkaiko prezio arrunteko BPGa ere jaitsi egin da, -%9,6, EAEko batez bestekoaren antzera.

Ekoizpena

Eskaintzaren ikuspuntutik, sektore guztietan eragin handia izan du koronabirusak sortutako krisi ekonomikoak eta sanitarioak. Industria izan zen sektorerik kaltetuena hasieran, funtsezkoa ez zen jarduera gelditu zelako. Urteko bigarren seiuhilekoan, berriz, dinamismo handiagoa erakutsi zuen.

Eustaten arabera, Industria Produkzioaren Indizea (IPI), lan-egutegiko termino homogeneoetan, Bizkaian -%11,7 jaitsi zen 2020ko laugarren hiruhilekoan. Laugarren hiruhilekoa jarraian negatiboa bada ere, sektorearen susperraldiaren hasiera adierazten du, urteko bigarren hiruhilekoan hondoa jo ondoren (-%28,6), funtsezkoa ez den jarduera gelditzearen eta nazioarteko trukeak gelditzearen ondorioz. Urtea -%15,9ko beherakadarekin amaitu da, hain zuzen 2019. urtean %4,2ko igoera lortu ondoren.

Beste bi lurraldeek ere oso emaitza negatiboak izan dituzte, Arabak -%13,2 eta Gipuzkoak -%10,6; aldiz, Estatuan jaitsiera txikiagoa izan da, -%9,6koa.

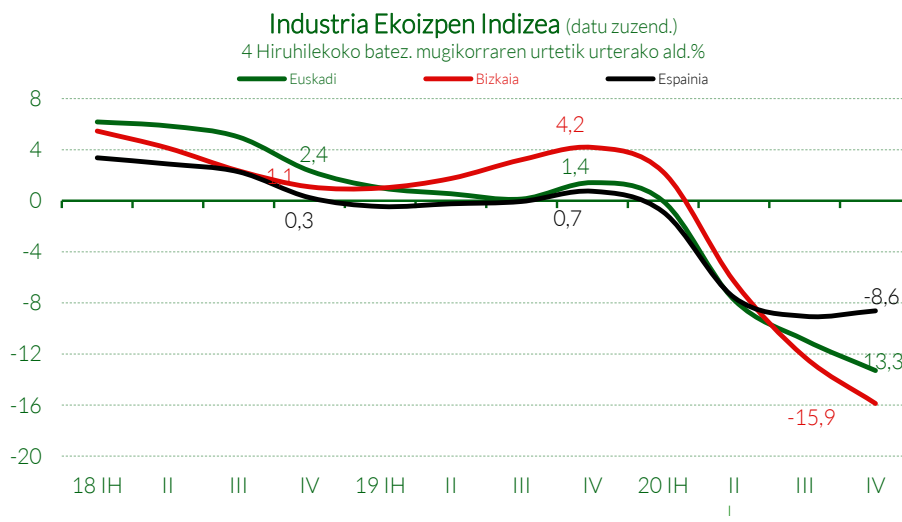
Bizkaian, laugarren hiruhilekoan, IPIk behera egin du manufaktura-industriaren jaitsieragatik (-%9,0) eta energia-ekoizpenagatik (-%29,2). Erauzketa-jarduerak pisu erlatibo txikia dute sektorean, eta %20,4 igo dira. 2020. urte osoan, hiru adarrek (-%15,9,

-%15,3 eta -%12,6, hurrenez hurren) behera egin dute, manifakturen eta energiaren kasuan 2019ko %1,2ko eta %31,7ko aurrerapenekin alderatuta. Erauzketa-adarrek, berriz, -%3,8 egin dute behera.

Sektoreko okupazioari dagokionez, Gizarte Segurantzako afiliazioen datuen arabera, Bizkaian 71.436 pertsonak lan egin zuten industrian 2020ko laugarren hiruhilekoan (hileko azken eguneko batez bestekoa), urtebete lehenago baino -%2,3 gutxiago (1.660 pertsona gutxiago). Hala eta guztiz ere, susperraldiaren zantzuak ditu, udan baino 1.062 afiliazio gehiagorekin, hau da, %1,5eko aurrerapena lau hilabeteren ondoren (lehenengo jaitsiera).

Urte osoan, sektoreko batez besteko afiliazioak 70.743 izan ziren, eta urte arteko jaitsiera -%4,2koa izan zen, lau urteko hazkundearen ondoren. Adarren arabera, eta urte arteko terminoetan, afiliazioek behera egin dute energia, ura eta erauzketa ekoizteko jardueretan (-%3,6) eta manufaktura-industrian (-%4,2).

Lan-merkatuko inkestek oso emaitza kontraesankorrak erakusten dituzte IPI eta afiliazioen datuekin alderatuta, eta ez dute jasotzen koronabirusak enpleguan eragin dituen ondorio txarrak.

Hala, eta 2020ko urria-abendua aldirian, INEren Biztanleria Aktiboaren Inkestaren arabera, 6.600 pertsona gehiago ari dira lanean Bizkaian, eta urte batetik bestera %8,3 egin dute gora. Eustaten BJA inkestaren arabera, berriz, -%2,5 egin du behera okupazioak (2019ko epe berean baino 2.100 pertsona gutxiago).

INEren arabera, urteko balantzea 78.600 pertsonako batez besteko okupazioarekin eta %1,1eko igoerarekin itxi da. Eustaten arabera, -%0,2ko jaitsiera txikia izan da, eta lurralde horretan 82.100 pertsona ari dira lanean (2019an baino 100 gutxiago soilik).

Bizkaiko eraikuntzari dagokionez, 2019an ekonomia horretan hazkunde handiena izan duen sektorea izan ondoren, ezin izan du saihestu pandemiak jardura orokorrean eragin duen kolpe izugarria.

Seopan-en arabera, Bizkaian lizitazio ofiziala 573,0 milioi eurokoa izan zen 2020. urtean – sektoreak etorkizunean izango duen joera aurreratzen du lizitazio horrek-, 2019ko 639,1 milioien aldean (-%10,3). Krisiak gogor astindu ditu bere bi osagaiak: eraikuntza -%18,1 jaitsi da; obra zibila, berriz, -%7,5.

Erakunde-sektoreka, eutsi egin zaio tokiko administrazioak lizitatutako obraren bultzadari, 2020an %93,5 handitu baitzen; izan ere, administrazio zentralak eta autonomikoak lizitatutako obrak -%82,4 eta -%55,2 egin zuten behera, hurrenez hurren.

Eraikuntzako enplegu-adierazleek berretsi egiten dituzte koronabirusak sektorean izan dituen ondorio negatiboak.

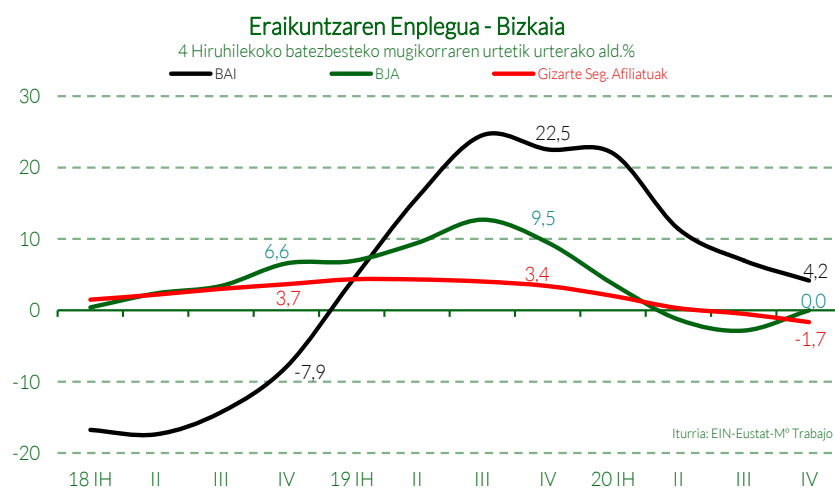
Bizkaian 2020ko urritik abendura bitartean eraikuntzan lan egin zuten 30.392 pertsonen Gizarte Segurantzako afiliazioak -%2,8ko urte arteko beherakada izan du, afiliazioak behera egin duen laugarren hiruhilekoan jarraian, eta, gainera, udako datuekin alderatuta, -%2,1eko galera. Hain zuzen ere, udan okupazioaren %2,2 berreskuratu zen, urteko bigarren hiruhileko negargarriaren aldean.

Urteko datuei dagokienez, 2020an, sektoreko batez besteko afiliazioak 30.834 pertsonakoak izan ziren; urte arteko jaitsiera -%1,1ekoa izan zen, 2019ko %3,4ko datu onaren eta hiru urtez jarraian afiliazioak gehitu ondoren.

Lan-merkatuari buruzko inkestek, industriarekin moduan, eraikuntzari buruzko datu kontrajarriak erakusten dituzte.

Urteko azken hiruhilekoan, Biztanleria Aktiboaren Inkestak (Biztanleria Aktiboaren Inkesta) -%4,2 egin du behera Bizkaian, eta urteko datua positiboa da, %4,2ko igoera izan baitu, urteko lehen hiruhilekoko (%22,9) eta hirugarren hiruhilekoko (%5,8) datu onek bultzatuta.

Bestalde, BJAk sektorean okupazioaren urte arteko %9,0ko aurrerapena erregistratu du urritik abendura bitartean. Urteko datuetan, pertsona landunen kopurua ez da aldatu 2019ko datuekin alderatuta.

Eustaten Bizkaiko Zerbitzuen Koiunturazko Indizea (ZKI) zerbitzuen sektorearen adierazlea da. Sektore horretan sartzen dira Merkataritza, bai handizkaria, bai txikizkaria,

baita ibilgailuen salmenta eta konponketa eta beste zerbitzu batzuk epigrafean bildutako sektoreak ere.

2020ko laugarren hiruhilekoan, termino konstanteetan, Bizkaiko merkataritzak urte arteko -%4,2 egin zuen behera, udako hilabeteen -%2,9 baino gehiago. Bestalde, Zerbitzuek -%14,7 galdu dute, eta ia puntu eta erdi egin du okerrera uztailetik irailera.

Aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, merkataritzaren sektoreak -%1,3ko beherakada izan du, eta Bestelako Zerbitzuek -%3,6koa. Aurreko hiruhilekoan, berriz, pandemiaren aurkako neurriek udan izandako erlaxazioaren ondorioz, %20,6 eta %16,1 egin zuten aurrera, hurrenez hurren.

Merkataritzaren barruan, 2020ko azken hiruhilekoan, ibilgailu motordunen salmenta eta konponketa igo egin dira (%6,5) 2019ko aldi berdinarekin alderatuta. Handizkako merkataritzako salmentek eta txikizkako merkataritzako salmentek, berriz, -%9,1 eta -%0,7 egin dute behera, hurrenez hurren.

Beste zerbitzu batzuk atalean, urte arteko terminoetan, Informazioa eta Komunikazioak epigrafean izan ezik (urte arteko %1,9), gainerakoek zifra negatiboak dituzte (-%11,6 Garraioaren eta Biltegiatzearen sektoreko salmenta-indizean, -%4,6 jarduera profesional, zientifikoaren eta teknikoaren salmentetan, -%20,1 jarduera administratiboetan eta zerbitzu osagarrietan eta -%43,7 Ostalaritzaren sektorean).

Hala eta guztiz ere, sektoreko prezioek oro har behera egin dutenez, termino arruntetan eta datu zuzenduekin, Bizkaian, urritik abendura bitartean, urtetik urterako Zerbitzuen Koitunturazko Indizea -%5,9 jaitsi da, eta beste zerbitzu batzuetan, -%14,7.

Urritik abendura bitartean Bizkaian okupatutako langileen indizea -%4,0 jaitsi da termino gordinetan, eta -%3,9 urtarorik gabekoetan.

Urte osoan, merkataritza-sektoreko salmentak -%8,2 jaitsi dira, eta gainerako zerbitzuetakoak -%15,4, kopuru errealetan. Kopuru arruntetan, beherakada -%9,1ekoa eta -%14,9koa izan da, hurrenez hurren. 2020an, sektorean okupatutako langileen galera -%3,7koa izan da, bi urtez jarraian -%0,6ko jaitsiera txikia izan ondoren.

Lan-merkatuari buruzko inkestek erakusten dute sektorean okupazioak ibilbide negatiboa izan duela; izan ere, 2020ko laugarren hiruhilekoan -%5,5eko beherakadak izan ziren Biztanleria Aktiboaren Inkestan eta -%2,3koak BJA-n, eta urteko metatuak ere negatiboak izan ziren, -%3,7koak eta -%3,0koak, hurrenez hurren.

Bizkaiko zerbitzuetan, 2020ko laugarren hiruhilekoan, Gizarte Segurantzako afiliazioen batez besteko maila 355.676 izan zen, eta urte arteko jaitsiera -%1,8koa izan zen. Aldiz, aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, %3,4 hazi zen, eta horrek esan nahi du sektorean enplegua berreskuratzeko bidean dagoela, betiere pandemiaren bilakaerak eta txertoen eraginkortasunak aurreikusitakoaren arabera aurrera egiten badute. 2020an, batez besteko afiliazioak 351.764 izan ziren; 2019an, berriz, 354.369 izan ziren, eta horrek esan nahi du -%0,7ko jaitsiera izan dela.

Hirugarren sektoreko jarduera-adarren arabera eta 2020rako, Bizkaian urte arteko portaera negatiboa izan duten afiliazioak honako hauek izan dira: Zerbitzu Laguntzaileak

(-2,6), Informazioa eta Komunikazioak (-0,5), Arte eta Jolas Jarduerak (-2,8), Merkataritza, Ibilgailuen Konponketa, Garraioak eta Ostalaritza (-2,8), Finantza eta Aseguruen Jarduerak (-2,4) eta Bestelako Zerbitzuak (-4,5). Honako adar hauek lortu dituzte datu positiboak: Lanbide, Zientzia eta Teknika Jarduerak (0,9), Herri Administrazioa, Hezkuntza eta Osasuna (2,6) eta Higiezin Jarduerak (2,4).

Barne-eskaera

Barneko eskariak, gure ekonomiaren eragile tradizionalak, bete-betean jasan du pandemiaren eragina. Haren osagai nagusiek jaitsiera handiak izan dituzte 2020an. Elikaduraren sektoreak bakarrik lortu du bere salmentak handitzea.

Eustatek hiru hilean behin egiten duen Txikizkako Merkataritzaren Indize Orokorren arabera, 2020ko azken hiruhilekoan kontsumoak Bizkaian izan duen beherakada, prezio arruntetan eta termino zuzenetan, urtetik urterako -2,8koa izan da, eta emaitza negatiboetara itzuli da, udako gorakada nabarmenaren ondoren (%1,3). Krisiaren unerik txarrenak atzean geratu direla dirudi; apirila eta ekaina bitartean -14,7 jaitsi zen. Jaitsiera Arabakoa baino handiagoa da (-0,4) eta Gipuzkoakoa baino txikiagoa (-3,9).

Urteko zenbaketan, Txikizkako Merkataritzaren Indize Orokorren jaitsiera, 2020an, prezio arruntetan, -5,0koa izan zen Bizkaian, EAEn baino hiru hamarren gutxiago (-5,3). Elikadurak, funtsezko zerbitzua den aldetik, ez du bere jardura mugatu, eta salmentak %5,1 igo ziren; gainerako produktuen txikizkako merkataritza eta automoziorako erregaien salmenta, berriz, behera egin zuten jardura gelditzearen eta mugikortasuna murriztearen ondorioz, -11,3 eta -26,6, hurrenez hurren.

Bolumenari dagokionez, prezio konstanteetan, indizeak antzeko emaitzak lortzen ditu. 2020ko laugarren hiruhilekoan, Bizkaiko Txikizkako Merkataritzaren Indize Orokorra -2,0 jaitsi da, uztailetik irailera bitartean %1,6 igo ostean, eta oso atzean utzi du bigarren hiruhilekoko -14,7a. Urria eta abendua bitartean, Gipuzkoak -2,7 egin zuen behera, eta Arabak, berriz, %1,5 igo zuen.

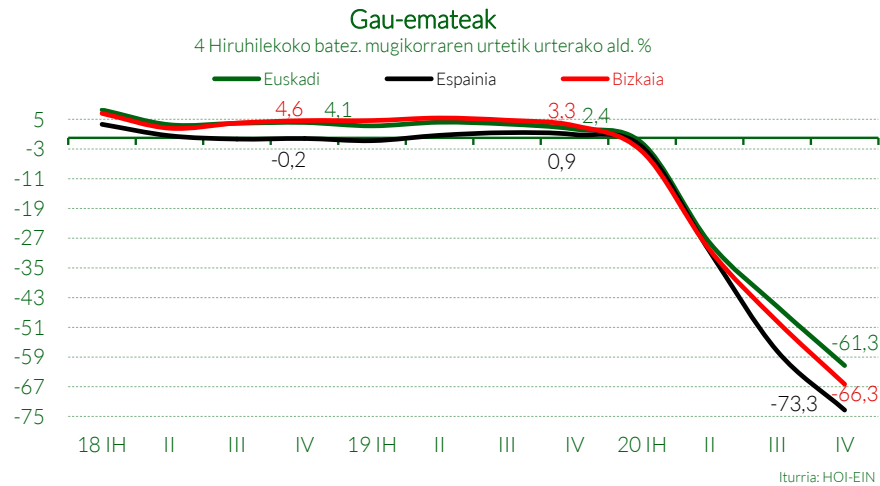
Urte osoan eta sektoreka, elikadurak %3,6 egin du gora Bizkaian, 2019ko aurrerapena gaindituta (0,6). Hala eta guztiz ere, datu horrek ez du konpentsatzen gainerako produktuen txikizkako merkataritzaren beherakada (-10,5) eta automoziorako erregaien salmentarena (-18,5), eta indize orokorra -4,9 jaitsi da.

Etxebizitzaren transakzioei dagokienez, Bizkaian, sektorea hoztearen ondorioz 2019an -1,7 jaitsi ondoren, 2020ko irailera arteko datuekin, 7.307 higiezin transmititu ziren lurraldean, 2019ko aldi berdinarekin alderatuta -16,1eko urte arteko jaitsierarekin. Emaitza erabilitako etxebizitzak izandako -20,2ko beherakadatik gertatu da soilik (hau da, eskualdaketa guztien %84,3); izan ere, etxebizitza berriena %16,0 hazi da.

Turismoaren sektoreak, 2020an, bost urtez jarraian gora egin ostean, kolpe gogorra jaso du konfinamenduagatik, martxoaren 14tik ekainaren 21era luzatu zen alarma-egoeraren eta ondorengo murrizketen ondorioz. EINen eta Eustaten turismo-jarduerari buruzko inkestetan jasotako datuak egoera larriaren isla dira.

EINen Ostalaritzako Okupazioari buruzko Inkestaren arabera, Bizkaiko hotel-establezimenduetan bisitatu eta ostatu hartu zuten bidaiarien kopurua $-73,1\%$ jaitsi zen 2020ko laugarren hiruhilekoan, Euskal Autonomia Erkidegoko $-71,1\%$ eko beherakadaren gainetik, nahiz eta Espainiako ekonomiaren $-78,2\%$ baino txikiagoa izan, zeren eta turismo-sektoreak pisu handiagoa baitu bertan.

Beherakada horrekin batera, ostatu-gauen $-71,8\%$ ren beherakada logikoa gertatu da. Mugimenduen mugen ondorioz, bisitari atzerritarrek egindakoak $-85,8\%$ jaitsi dira, eta turista nazionalak egindakoak, berriz, $-63,6\%$.

Urte osoan, INEren arabera, 2020an Bizkaiko hoteletan bisitatu eta ostatu hartu zuten bidaiariak $-66,2\%$ egin zuten behera, eta 2019an, berriz, $3,8\%$ igo zen. Datu horien arabera, Bizkaian, 2020an, 536.836 turista sartu ziren, eta 2019an, 1.586.522. Bisitari atzerritarren beherakada ($-78,9\%$) turista nazionalen beherakada baino handiagoa izan da ($-57,2\%$).

Bestalde, Eustaten Establezimendu Turistikoko Hartzaileen Inkestak (ETHI), nola ez, INEren datu txarrak berresten ditu. Hala, 2020ko urria eta abendua bitartean 91.685 bidaiari sartu zirela uste du, eta urte arteko jaitsiera $-74,2\%$ koa izan zela. Bestalde, ostatu-gauak $-72,1\%$ jaitsi ziren urte batetik bestera, eta jaitsiera turista nazionalen $-63,6\%$ ren eta Estatutik kanpokoen $-86,9\%$ ren artean banatu zen.

Eustaten arabera, 2020an sartu ziren bidaiarien kopurua $-65,3\%$ jaitsi zen, eta 2019an, berriz, $3,7\%$ igo zen (527.100 sarrera ziren, aurreko urtean 1.518.091 izan ziren), eta ostatu-gauen kopurua $-64,4\%$. Bi kasuetan, atzerritarren arteko beherakadak nazionalen artekoa gainditzen du ($-78,0\%$ eta $-56,3\%$ sarreren kasuan eta $-77,8\%$ eta $-54,5\%$ gaualdien kasuan).

2020an, Bizkaiko landa-turismoak ere hondamendia izan zuen. Mota horretako establezimenduetan ostatu hartzen duten turistaren sarrera $-63,8\%$ jaitsi zen, eta ostatu-gauak, berriz, $-57,1\%$; beraz, ez da aurreikusten epe laburrean gora egingo duenik.

Bizkaiko turismoen matrikulazio kopuruak beherakada historikoa izan du 2020an, $-23,0\%$ koa, eta oso urrun dago 2019a itxi zuen $-2,7\%$ tik (lehen datu negatiboa 2012tik), 5.351 matrikulazio gutxiago izan baitira. Urteko bigarren hiruhilekoan hondoa jo zuen, $-56,2\%$ ko beherakadarekin, eta udan suspertzea lortu zuen arren, urte arteko $16,2\%$ ko

aurrerapenarekin, behin urritik abendura bitartean Renove laguntzen eragina desagertuta, -%9,3 galdu zuen berriro.

Zamalanetako ibilgailuen kasuan (2019an -%10,7 jaitsi ziren), jaitsiera hiru hamarren handiagoa izan da turismoena baino (-%23,3), nahiz eta laugarren hiruhilekoan %3,1eko gorakada nabarmena izan duen.

Kanpo-eskaera

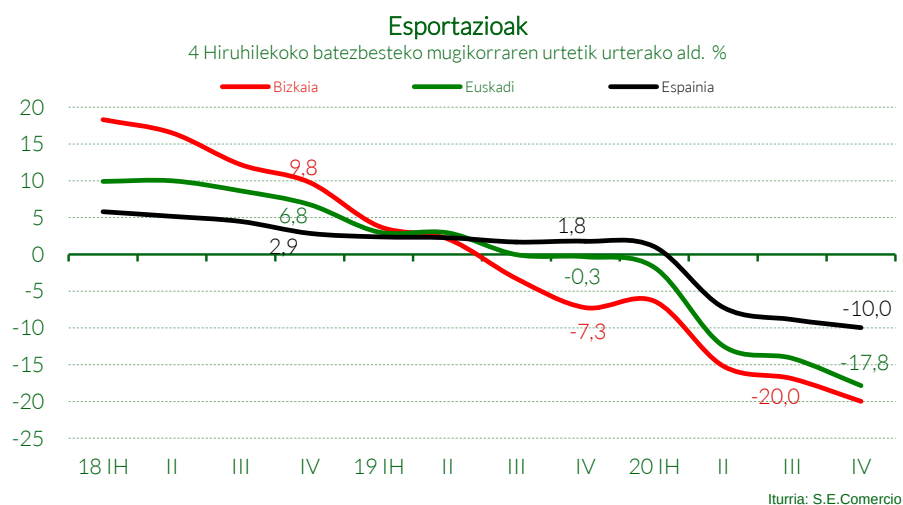
Kanpoko sektorearen beherakada handia. 2019an Bizkaiko esportazioek behera egin zuten, ekonomiaren moteltze globalaren ondorioz (-%7,3), baina 2020an Covid efektua (-%20,0) erabakigarria izan zen, urtea urtarrilean %14,5 hazten hasi ondoren.

Industria, Merkataritza eta Turismo Ministerioko Merkataritzako Estatu Idazkaritzaren arabera, urritik abendura bitartean Bizkaitik kanpora egindako salmentek -%18,1 egin zuten behera, eta datu txarra izan arren, aurreko bi hiruhilekoekin alderatuta, -%33,1 eta -%20,9 jaitsi ziren, hurrenez hurren. Jaitsiera Estatukoa (-%2,3) eta EAEkoa (-%12,5) baino handiagoa izan da.

Urte osoan, kanpoko salmenten beherakada (-%20,0) bi osagaietan gertatu da, baina energia salmenten beherakada handiagoa izan da enpresa jardueraren eta kontsumoaren beherakada orokorraren ondorioz; izan ere, -%52,6 galdu dute urte batetik bestera, eta ez-energetikoek, berriz, -%11,3.

Osagaien arabera, esportazioen artean nabarmentzekoa da erdi-manufakturen beherakada (-%14,7, guztizkoaren %37,4), ekipo-ondasunena (-%11,2 eta salmenten %28,6) eta automobilena (-%19,6 eta guztizkoaren %9,9). Elikadura (esportazio guztien %9,9 eta %5,4ko igoera) eta lehengaiak (kanpoko salmenten %3,1 eta %1,4) soilik mantentzen dira ehuneko positiboan.

Inportazioen kasuan, pandemia eragin duen jardueraren geldialdiarekin bat etorritz, energia-produktuenak -%46,9 jaitsi dira (guztizkoaren %34,3 dira), erdifakturenak -%15,0 (kanpoko erosketen %28,7) eta ekipo-ondasunenak -%17,0 (inportazioen %15,7). Nabarmentzekoa da elikagaien inportazioak %2,4 igo direla (inportazioen %8,5 dira).

Frantzia (%15,3) eta Alemania (%11,9) dira Bizkaiko esportazioen helmuga nagusiak. Horien atzetik daude AEB (%8,2), Belgika (%7,5) eta Italia (%5,9), 2020an Herbehereak (%5,4) eta Erresuma Batua (%5,3) baino gehiago.

Kanporako salmenten beherakada orokorraren barruan, nabarmentzekoa da Poloniara (%7,7) eta gorabidean dauden merkatuetara -Marokora (%1,2) eta Brasilera (%2,2)- bideratutako esportazioen gorakada.

Inportazioei dagokienez, energia inportazioak soilik kontuan hartzen baditugu, 2020an jatorrizko herrialde nagusia Mexiko izan zen (gutzizkoaren %20,5), eta Errusia ordezkatu zuen (%16,6), XXI. mendean ranking inportatzailearen lehen postuan egon baitzen.

Produktu energetikoak kontuan hartu gabe, jatorrizko herrialdeen podiuma Alemaniak (%13,1), Txinak (%11,7) eta Frantziak (%7,3) osatuko lukete, eta Txinak urtez urteko kuota irabaziko luke.

Balantza komertzial energetikoa negatiboa da beti Bizkaian, Petronorren inportazioak direla eta, hiru urtez jarraian behera egin ondoren, %43,4 igo baita 2020an. 2007tik, merkataritza-balantza ez energetikoa positiboa da, eta 2020an, berriz, balantza energetikoa -%5,6 jaitsi zen, 2019an -%16,8 jaitsi zenean hasitako bide negatiboan.

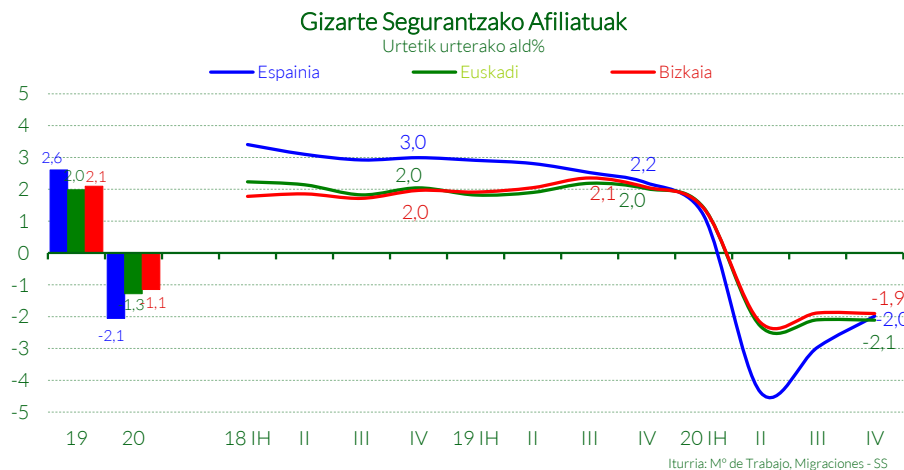
Lan merkatua

Koronabirusa sartzek eta jarduera ekonomikoaren garapenean duen eraginak ondorio ikaragarri txarrak izan ditu lan-merkatuan.

Hiruhileko Kontuen arabera, Bizkaiko ekonomian lanaldi osoko lanpostu baliokideak 459.050 izan dira 2020ko laugarren hiruhilekoan, aurreko hiruhilekoan baino 1.130 gutxiago, eta hiruhileko batetik bestera -%0,2 jaitsi da. Uztailetik irailera bitartean, Bizkaiko ekonomiak 54.386 lanpostu berreskuratu zituen, bigarren hiruhilekoaren aldean; orduan, funtsezkoa ez den jardueraren gelditzeak -%17,0ko beherakada eragin zuen hiruhilekoan, urtarrila eta martxoa bitartean baino 18.957 enplegu gutxiagorekin Urtetik urterako datuei erreparatuta, azken hiruhilekoan -%6,5eko beherakada izan da, hots, aurreko hiruhilekoko datua bi hamarren okerrago da, duela urtebete baino 32.062 lanpostu gutxiago.

Biztanleria Aktiboaren Inkestaren (EIN) arabera, Bizkaian biztanleria aktiboak -%1,0 egin du behera azken hiruhilekoan hirugarren hiruhilekoarekin alderatuta, eta -%1,4 2019ko azken hiruhilekoarekin alderatuta. Biztanleria landunaren beherakada -%2,9koa izan da urte batetik bestera eta -%1,1ekoa hiruhileko batetik bestera. Ondorioz, biztanleria langabetua %0,2 eta %10,6 igo da aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, 2019ko aldi beraren aldean.

Urteko guttizkoan, biztanleria aktiboak -%1,8 galdu du, eta landunak -%2,5. Hala, biztanleria langabea %4,3 igo da, eta, beraz, Bizkaiko 2020ko batez besteko langabezia-tasa %11,3koa izan da (2019an %10,6 izan zen), Espainiako ekonomian zenbatutakoa baino lau puntu baino txikiagoa (2019ko %14,1etik ia puntu eta erdi igo da). Bizkaiko tasa, berriz, ia %9,5 baino txikiagoa da.

Eustaten BJaren arabera, 2020ko urria eta abendua bitartean, Biztanleria Aktiboaren Inkestarekin ez bezala, Bizkaiko biztanleria aktiboa %2,2 igo da eta 541.900 pertsonara iritsi da, aurreko hiruhilekoan baino 11.700 gehiago. Urte arteko datuetan ere %0,1 egin du gora, 2019ko azken hiruhilekoan baino 800 pertsona gehiago baitaude lanean. 2020. urtean, batez besteko biztanleria aktiboa 537.100 izan zen; hau da, 2019. urteko datuekin alderatuta, -%1,7 jaitsi zen, Araban -%1,4 eta Gipuzkoan, berriz, -%1,5.

Urritik abendura bitarteko biztanleria landunari dagokionez, 473.600 pertsonakoa dela zenbatetsi da, eta urtetik urterako beherakada -%2,0koa bada ere, hiruhileko batetik bestera %0,9ko aurrerapena izan du, aurreko hiruhilekoarekin alderatuta 4.100 okupazio berreskuratu ondoren. 2020rako kalkuluen arabera, batez besteko biztanleria landuna 473.700 da, eta urtetik urterako beherakada -%2,6koa da, bost urteko hazkundearen ondoren.

Laugarren hiruhilekoan, 68.300era igo da langabeen kopurua; duela urtebete, 58.000 langabe zeuden, eta, orain, berriz, -%17,8ko igoera eta 7.600 gehiago, udan baino (%12,5eko igoera), hirugarren hiruhilekoan -%4,0ko murrizketa lortu ondoren. 2020an, batez besteko langabeen kopurua 63.400 izan zen, urte arteko %5,0ko igoerarekin, eta lau urtez jarraian behera egin zuen. Langabezia-tasa %11,8koa izan zen, 2019an baino zortzi hamarren gehiago.

Generoaren arabera, BJaren arabera, Bizkaiko laugarren hiruhilekoko langabezia-tasa %11,0koa izan zen emakumeen artean, eta %14,1koa gizonen artean. Tasa hori, 2020 osoan eta batez beste %11,1koa eta %12,4koa da, hurrenez hurren.

Gizarte Segurantzaren datuek erakusten dute lan-merkatuak beherakada handia izan duela inkestek baino askoz ere zehaztasun handiagoarekin, eta, aldi berean, ekitaldiaren amaieran susperraldi txiki bat izan dela erakusten du. Laugarren hiruhilekoan, batez beste, Bizkaian, 480.781 afiliazio izan ziren Gizarte Segurantzari, -%1,9ko urte arteko jaitsierarekin, Euskal Autonomia Erkidegoko (-%2,1) eta Estatuko (-%2,0) batez bestekoak baino pixka bat gutxiago. Baikorak izateko moduko datua da honako hau: 2020ko azken hiruhilekoan afiliazioak %2,0 igo direla uztailetik irailera, 9.466 afiliatu gehiagorekin.

Bizkaian, 2020an, batez beste, 478.030 afiliatu ziren Gizarte Segurantzari, 2019an baino -%1,1 gutxiago eta 5.560 gutxiago.

Estatuko Enplegu Zerbitzu Publikoak ere (SEPE) lan-merkatuak pandemiaren ondorioz jasandako kolpe gogorra berretsi du. Hala, batez besteko langabeen kopurua sei urtez murriztu da: 2020an, 76.100 pertsona inguru; urte batetik bestera, %15,4 hazi da, eta 2019an baino 10.130 langabe gehiago. Igoera hori txikiagoa da Euskadik (%17,1) eta Estatu osoak (%17,8) jasan dutena baino.

Sektoreka, Bizkaian eta 2020an, SEPEn inskribatutako biztanle guztietatik 51.296 zerbitzuen sektoreko aurreko enplegu batetik zetozen (guztizkoaren %67,4), 8.330 industriatik (guztizkoaren %11,0), 5.931 Eraikuntzatik (guztizkoaren %7,8), 1.316 lehen sektoretik (guztizkoaren %1,7) eta gainerako 9.242k ez zuten aurreko enplegurik (guztizkoaren %12,1).

Hala eta guztiz ere, 2020an, Bizkaian erregistratutako langabezia-tasa %13,8koa izan zen (%12,1 2019an). EAE osoaren %12,5 eta Espainiako ekonomiaren %16,5 artean dago. Erregistratutako langabezia-tasa txikiena duen sektorea industria (%10,5), zerbitzuen sektorea (%12,7) eta eraikuntza (%16,1) izan dira, eta, azkenik, lehen sektorea (%39,6).

Sozietatearen ekonomia eta demografia finantzatzea

INEn datuen arabera, Bizkaian eratutako hipotekak %6,9 hazi dira urritik abendura bitartean, eta udako errekupeazioaren arrastoa jarraitu dute, orduan %13,4 igo baitira, urteko lehen bi hiruhilekoetan -%5,7ko eta -%6,6ko urte arteko jaitsieren ondoren. Guztira, 484 milioi euroko zenbatekoa izan du, eta urteko azken hiruhilekoan %8,4 igo da.

Hala eta guztiz ere, Bizkaian, 2020an, eratutako hipoteken kopurua positiboa izatea lortu da, %1,3ko igoerarekin, baina zenbatekoa -%5,4 jaitsi da, bi urtez jarraian gora egin ondoren. Zenbatekoaren beherakada horrek gainditu egiten ditu EAE osoko -%2,0 eta Estatuko -%5,2.

Merkataritza-sozietateen eraketari dagokionez, Bizkaian eta 2020an, 1.247 enpresa sortu ziren, eta 2019an 1.683 enpresa sortu ziren. Urte arteko beherakada -%25,9koa izan da, eta bi urtez jarraian egin du behera. Harpidetutako kapitalak ere beherakada nabarmena izan du, -%54,0 2019ko datuekin alderatuta, hau da, 54.883 milioi euro gutxiago. 2019an -%14,8 jaitsi zen.

Bestalde, 2020an kapitala handitu zuten sozietateen kopuruak ere behera egin du, -%27,7, sozietate mugatuen -%27,1ek eta sozietate anonimoen -%33,8k oztopatuta. Gainera, handitzeetan harpidetutako kapitala -%59,9 jaitsi zen.

Azkenik, desagindako sozietateen kopurua -%29,5 jaitsi da, 489 sozietatetan geratu baitira (2019an baino 205 gutxiago).

Prezioen bilakaera

Kontsumorako Prezioen Indizea (KPI) -%0,1ekoa izan zen abenduan Bizkaian, eta, urteko zenbaketan, prezioen urte arteko aldakuntza nulua da 2019ko datuekin alderatuta.

KPIa positiboan mantendu zen urteko lehen hiru hilabeteetan, eta apiriletik aurrera balio negatiboetan sartu zen, jarduera geldiaraztearen eta herritarrek etxean konfinatzearen ondorioz. Ekaineko gutxienekotik aurrera (-%0,6), prezioen normalizazio progresiboa

hautematen da, baina tasa positiboetara itzuli gabe, eta urtea -%0,1ean itxi da, batez ere elektrizitatearen eta garraiorako erregaien garestitzeagatik.

Produktuen araberako KPIren bilakaerari dagokionez, abenduan eta Bizkaian behera egin dute aisialdiaren eta kulturaren (-%1,5), edariaren eta tabakoaren (-%0,2), garraioaren (-%4,2) eta komunikazioaren (-%4,1) prezioek. Honako sektore hauek daude positiboan: salgaiak eta oinetakoak (%0,7), etxebizitza (%0,8), hotelak, kafetegiak eta jatetxeak (%0,7) eta elikagaiak eta alkoholik gabeko edariak (%2,1).

2020ko abendura arte erregistratutako hitzarmenen negozioazio kolektiboa erreferentziatzen hartuta, 2020an ondorio ekonomikoak izango dituen, eta Bizkaian 129.850 pertsonari eragiten diena, %1,69ko soldata igoera ondorioztatzen da (%1,50 EAE eta %1,89 Estatuan).

Epe laburrerako aurreikuspenak

2021ean, emaitzak 2020ko azken aldiko emaitzen antzekoak izan zitezkeen lehen hiru hilabetearen ondoren, bizkortzea espero da apiril-ekainetik aurrera. Txertaketaren efektuak eta mugikortasunaren murrizketen erlaxazioak jarduera bultzatu beharko lukete.

EAE osoan bezala, industria-sektoreak lurraldean duen indarra eta kanpora begira duen joera datuen hobekuntzari eusten ari zaizkio, eta faktore giltzarriak izango dira susperraldirako.

Mugikortasunaren murrizketen ondorioz 2020an lortutako emaitza kaskarren ondoren, murrizketa horiek lasaitzea aurreikusten da txertaketa prozesuak aurrera egin ahala, eta Zerbitzuak berreskuratzen lagunduko du, batez ere ostalaritza eta jatetxeen adarretan eta merkataritzan.

2021ean %8,6 inguruko hazkundea aurreikusten da EAE osorako, kontuan hartuta Bizkaia Euskadiko produktuaren %50 inguru hartzen duela.

Bizkaiko jarduera ekonomikoa 2019ko mailara iristea espero da, koronabirusaren krisiaren aurretik, 2022aren amaieran.

Susperraldia sendotzeko, Bizkaia apustu sendoa egiten jarraitu behar du I+G+b jardueren alde eta garapen jasangarriaren helburuekin bat egiten duen ekonomia baten alde. Ekonomia hori lankidetzaren publiko-pribatuaren inguruan egituratuta egongo da, eta kanpora begira, lurraldea energia jasangarriari dagokionez munduko erreferente bihurtu dadin.

Ekonomiaren Abagunearen Adierazkarien Laburpena
Urtetik urterako ald%

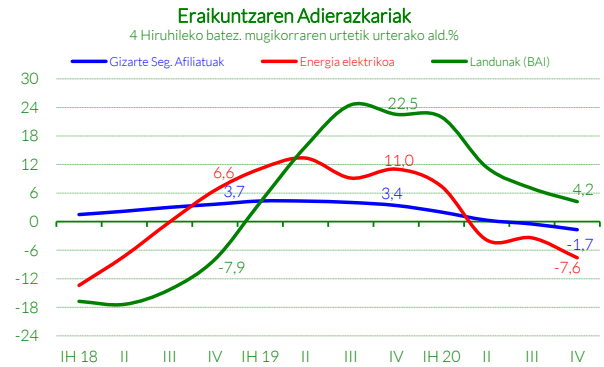
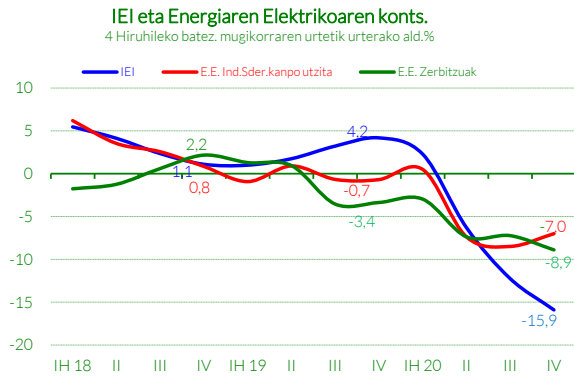
	Iturria	Epealdia	Bizkaia		Euskadi		Espainia	
			2019	2020	2019	2020	2019	2020
BPG BOLUMINA	Eustat/INE(a)	IV Hiruhilekoa	2,3	-9,6	2,2	-9,5	2,0	-10,9631
BPG NOMINALA	Eustat/INE(a)	IV Hiruhilekoa	3,2	-9,6	3,3	-9,6	3,4	-10,0
EKOIZPENA								
-I.E.I. Orokorra	Eustat/INE	Urt.-Abendua	4,6	-15,4	1,9	-13,0	0,7	-9,2
-I.E.I. Orokorra zuzenduta	Eustat/INE	Urt.-Abendua	4,2	-15,9	1,4	-13,3	0,7	-9,6
-Landunak Guztira	INE	IV Hiruhilekoa	1,7	-2,5	1,4	-2,0	2,3	-2,9
-Landunak Guztira	Eustat	IV Hiruhilekoa	1,0	-2,6	1,4	-2,4	--	--
-Gizarte Segurantzako Afiliatuak	G. Segurantza	Urt.-Abendua	2,1	-1,1	2,0	-1,3	2,6	-2,1
INDUSTRIA								
-I.E.I. Ateratze Industriak	Eustat/INE	Urt.-Abendua	-3,5	-12,3	-2,5	2,6	1,1	-7,5
-I.E.I. Beste Manufakturak	Eustat/INE	Urt.-Abendua	1,4	-15,6	0,8	-13,3	0,8	-10,1
-I.E.I. E.Elek., Gasa eta Ura	Eustat/INE	Urt.-Abendua	31,7	-15,3	14,7	-12,0	-1,4	-5,5
-Landunak Industrian	INE	IV Hiruhilekoa	-5,7	1,1	-5,0	-0,4	2,0	-2,3
-Landunak Industrian	Eustat	IV Hiruhilekoa	-8,4	-0,2	-1,5	-1,4	--	--
-E. Elek. kontsumoa Industrian	Iberdrola	Urt.-Abendua	-1,0	-12,2	-2,3	-11,4	--	--
-E. Elek. kontsumoa Ind. Sid. Gabe	Iberdrola	Urt.-Abendua	-0,7	-7,0	-1,9	-8,0	--	--
ERAIKINTZA								
-Landunak Eraikintza	INE	IV Hiruhilekoa	22,5	4,2	5,2	-3,2	4,6	-2,6
-Landunak Eraikintza	Eustat	IV Hiruhilekoa	9,5	0,0	1,5	-2,8	--	--
-En. Elek. kontsumoa Eraikintzan	Iberdrola	Urt.-Abendua	11,0	-7,6	10,6	-8,8	--	--
ZERBITZUEN SEKTOREA								
-Bidaia-irteerak	INE	Urt.-Abendua	3,8	-66,2	3,1	-60,5	3,1	-68,4
-Bidaia-irteerak	Eustat	Urt.-Abendua	3,7	-65,3	3,7	-61,1	--	--
-Gauak	INE	Urt.-Abendua	3,3	-66,3	2,4	-61,3	0,9	-73,3
-Gauak	Eustat	Urt.-Abendua	2,8	-64,4	3,7	-61,5	--	--
-Landunak Zerbitzuetan	INE	IV Hiruhilekoa	1,8	-3,7	2,9	-2,1	2,4	-3,0
-Landunak Zerbitzuetan	Eustat	IV Hiruhilekoa	2,5	-3,0	2,5	-2,4	--	--
-En. Elek. kontsumoa Zerbitzuetan	Iberdrola	Urt.-Abendua	-3,4	-8,9	-2,0	-8,8	--	--
LAN MERKATUA								
-Langabezia Tasa	INE	IV Hiruhilekoa	10,6	11,3	9,2	9,5	14,1	15,5
-Langabezia Tasa	Eustat	IV Hiruhilekoa	11,0	11,8	9,8	10,5	--	--
-Erregistratutako Langabezia	SEPE	Urt.-Abendua	-7,1	15,4	-6,5	17,1	-4,0	17,8
-Erregistratutako Kolokazioak	SEPE	Urt.-Abendua	0,1	-29,3	0,2	-29,1	-0,2	-27,2
BARRU ESKARIA								
-I.E.I. Kontsumo Ondasunak	Eustat/INE	Urt.-Abendua	--	--	2,4	-6,7	1,6	1,4
-Turismo-ibilgailuen matrikulazioa	D.G. Tráfico	Urt.-Abendua	-2,7	-23,0	-2,4	-22,0	-3,5	-31,7
-E. Elek. kontsumoa Etxetan	Iberdrola	Urt.-Abendua	-4,1	0,4	-3,6	1,4	--	--
-I.E.I. Ekipamendu Ondasunak	Eustat/INE	Urt.-Abendua	--	--	2,9	-12,4	2,6	-2,7
-Zama-ibilgailuen matrikulazioa	D.G. Tráfico	Urt.-Abendua	-10,7	-23,3	-11,4	-21,1	-3,2	-21,6
KANPOKO ESKARIA								
-Esportazioak Guztira	S.E.Comercio	Urt.-Abendua	-7,3	-20,0	-0,3	-17,8	1,8	-10,0
-Esp. ez energetikoak	S.E.Comercio	Urt.-Abendua	-2,7	-11,3	2,0	-14,8	2,5	-7,5
-Esp. E.E. Europar Batasuna	S.E.Comercio	Urt.-Abendua	-3,9	-8,2	5,3	-13,2	2,4	-6,2
-Esp. E.E. munduko gainer.	S.E.Comercio	Urt.-Abendua	-0,3	-17,2	-4,3	-18,4	2,7	-10,3
-Inportazioak Guztira	S.E.Comercio	Urt.-Abendua	-2,1	-28,4	-0,8	-22,0	1,0	-14,7
-Inp. ez energetikoak	S.E.Comercio	Urt.-Abendua	1,1	-12,6	1,0	-13,0	2,4	-10,8
-Inp. E.E. Europar Batasuna	S.E.Comercio	Urt.-Abendua	0,8	-13,8	0,9	-14,5	0,6	-11,9
-Inp. E.E. munduko gainerakoak	S.E.Comercio	Urt.-Abendua	1,6	-10,8	1,4	-9,6	5,2	-9,3
PREZIO ETA SOLDATAK								
-KPI	INE	Urt.-Abendua	0,9	0,0	1,0	-0,1	0,7	-0,3
-PIIA	INE	Urt.-Abendua	--	--	0,5	-7,3	-0,4	-4,3
-Itundutako soldata-igoera	Mº de Empleo	Urt.-Abendua	1,9	1,6	1,8	1,7	1,8	2,3
EKONOMIAREN FINANTZAKETA								
-Kredituak S. Egoiliarretan	BdE	IV Hiruhilekoa	-2,8	0,7	-2,1	1,8	-1,8	2,1
-Gordailuak S. Egoiliarretan	BdE	IV Hiruhilekoa	4,6	3,4	5,3	4,5	4,4	6,5

Daturik gabe=d.g.

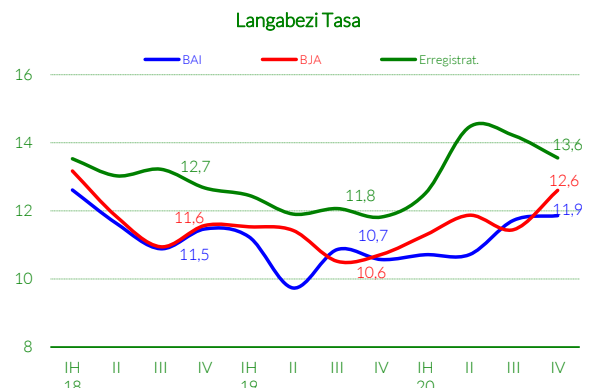
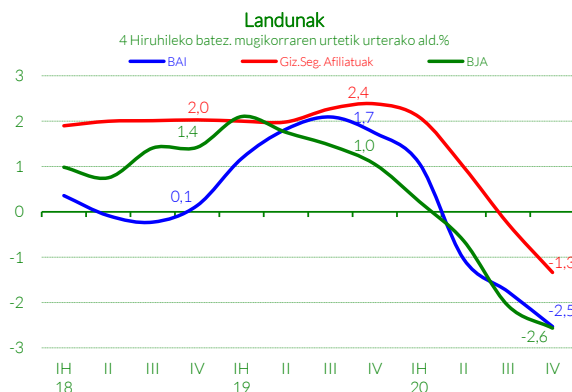
BPG Espainia INE(a) aurrerapena

Bizkaiko Abagune Ekonomikoaren Laburpen Grafikoa

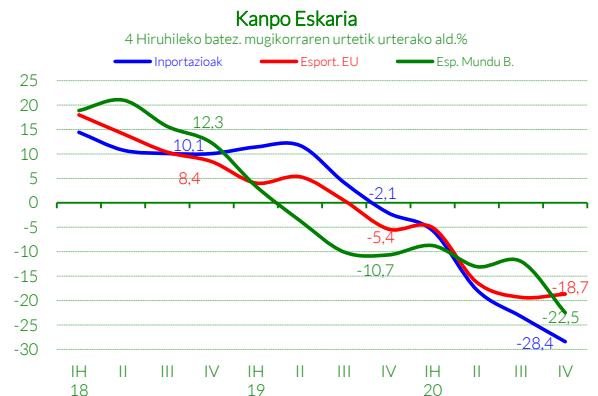
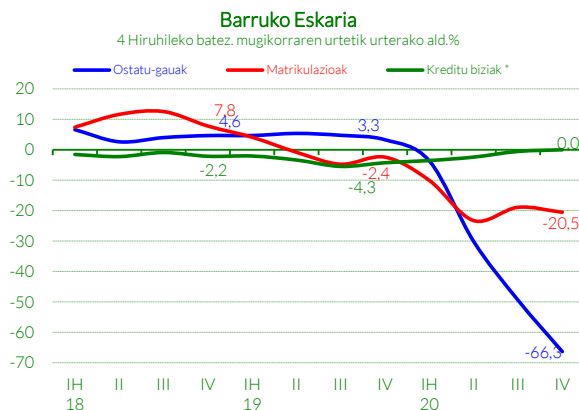
Ekoizpen Jarduera

Lan Merkatua

Barruko Eskaria eta Kanpoko

ZERGA ABAGUNEA

Enpresa jarduerak eta enpleguak inpaktu negatibo handia jasan dute 2020ko lehenengo bederatzi hilabeteetan, baita Espainiako Bankuaren (EB) Hiruhileko Balantzeen Zentralaren (HHBZ) laginean parte hartzen duten *enpresen egoera ekonomikoak eta finantzarioak ere*, eta, hori guztia, COVID-19-aren eta pandemiari aurre egiteko ezarritako neurrien ondorioz. Horrenbestez, soberakin arruntak eta errentagarritasun maila nabarmenki gutxitu dira, eta azken emaitza garbia negatiboa izan da.

Jardueraren murrizketa nabarmenaren ondorioz, finantzazkoak ez diren sozietateen balio erantsi gordinaren (BEG) urte arteko tasa $-22,5\%$ jaitsi zen termino nominaletan (2019ko hirugarren hiruhilekoan $0,7\%$ gehikuntza erregistratu zen). Atzerakuntza sektore guztietan gertatu zen, eta, bereziki larria izan zen industria adarrean ($-33,6\%$), eta, zehazki, finketaren eta garraio materialen fabrikazioaren eta industria kimikoaren azpisektoreetan.

Langileen gastuak $-4,9\%$ gutxitu ziren batez besteko ordainsariak murriztu egin zirelako ($1,1\%$), eta, bereziki, batez besteko plantilla eraginkorrak jaitsi egin zirelako ($-5,4\%$ irailera arte). Plantillaren doikuntzek bereziki eragin zuten aldi baterako langileen kolektiboan ($-19,5\%$) eta langile finkoen kasuan, enpleguaren murrizketa txikiagoa izan zen ($-3,0\%$).

Jarduera nabarmenki murriztu ondoren eta langileen gastuak modu apalean jaitsi ondoren, emaitza ekonomiko gordinaren (EEG) urte arteko tasa negatiboa izan da ($-39,5\%$). Finantza diru-sarrerak modu negatiboan gutxitu dira ($-33,3\%$), izan ere, jasotako dibidenduak eta kobratutako interesak nabarmenki murriztu ziren ($-37,1\%$ eta $-20,1\%$ hurrenez hurren). Finantza gastuek behera egiten jarraitzen dute ($-8,1\%$), nagusiki, finantzaketa gastuak murriztu direlako. Aurreko guztiaren ondorioz, emaitza garbi arrunta (EGA) nabarmenki gutxitu zen ($-71,2\%$), aurreko urteko aldi bereko jaitsiera $-0,3\%$ koa izan zela kontuan hartuz.

Diru-sarrera eta gastu ez-ohikoen bilakaerarekin eta sozietateen zergagatiko gastuarekin, irailera arteko azken emaitza garbia negatiboa izan zen, eta, hori, 2002tik, ez zen gertatzen HBZ-n. Ondorioz, BEGaren gaineko emaitza $-16,1\%$ koa izan zen (2019ko urtarriletik irailera $19,4\%$ koa).

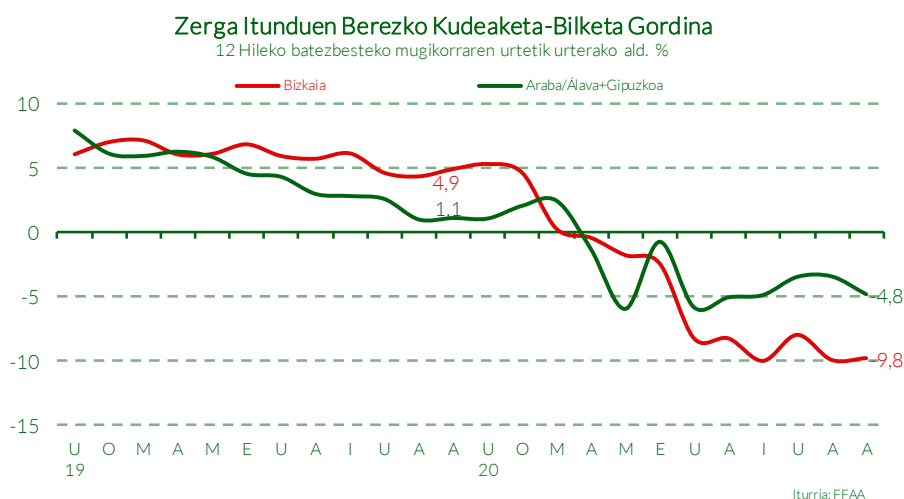
Errentagarritasun arrunteko ratioak nabarmenki gutxitu ziren, aurreko urteetako goranzko joera hautsiz. Aktiboaren errentagarritasuna, 2019ko urtarriletik irailera arteko $4,5\%$ etik $2,2\%$ ra igaro da. Kanpoko finantzaketaren batez besteko kostuak azken urteetako beheranzko joerarekin jarraitzen du, eta urte arteko tasa $1,8\%$ jaitsi da (2019. urtean baino bi hamarren gutxiago). Aktiboaren errentagarritasuna kostuaren gainetik mantentzen denez, bi ratioen arteko diferentziala, nabarmenki murriztu arren, oraindik positiboa da ($0,3\%$). Dena den, 2019. urtean bi puntu eta erdikoa zen.

Koronabirusak sortutako ustiapen defizitak finantzatu behar direnez eta likidezia bilatu behar denez egoera zalantzarri bateko etorkizuneko beharrei aurre egiteko, enpresen zorra gehitu egin da.

Abenduko datuak argitaratzearen zain, urtarrila eta azaroa bitartean estatuko zerga diru-bilketa (lurraldeko administrazioei egotzi daitekeen parte-hartzea barne) 119.341 milioikoa

Hazkunde izenduna eta diru-bilketaren garapena

Bizkaiak zerga itunduengatik diru-sarrerak gordinak 9.930,0 eurokoak izan ziren (EAEko guztien %56,4, eta puntu bat baino pixka bat gehiago galduta, aurreko urteko datuekin erkatuz gero). Beraz, 2019. urtean 11.050,8 milioi bildu zirenez, -%10,1 jaitsi dira (%5,2ko hazkuntza 2019. urtean). Beherakada Arabakoa (-%8,5) eta Gipuzkoakoa (-%4,6) baino handiagoa da.

37

Illo horri eutsiz, zerga itunduengatik EAEn diru-bilketa garbia 2020. urtean 13.949,3 milioi eurokoa izan da, eta urte arteko tasa $-9,8\%$ jaitsi da. Duela urtebete lehenago 15.469,6 milioi euro bildu ziren, $3,3\%$ ko hazkuntzarekin.

Bestalde, Bizkaian, foru aldundien doikuntzen aurretik, zerga itunduengatik diru-sarrera garbiak 8.272,1 milioi eurokoak izan ziren, hau da, $-10,4\%$ ko jaitsi ziren, eta, beraz, 2019arekin alderatuz, 965,1 milioi euroko murrizketa egon zen (orduko urte arteko hazkundea $4,5\%$ koa izan zen).

Estatuarekiko doikuntzak albo batera utzita (1.270,1 milioi eta $-20,4\%$ ko gutxitzea 2019arekin alderatuz), EAEn, kudeaketa propioagatik diru-bilketa garbia (guztiaren $90,9\%$), 12.679,1 milioi eurokoa izan da, eta urte arteko jaitsiera $-8,6\%$ koa izan da (2019an, $2,7\%$ hazi zen), izan ere, diru-bilketa gordina $-7,7\%$ gutxitu zen eta $-3,9\%$ gutxiago itzuli ere bai.

Bizkaian, foru aldundiekin eta estatuarekin doikuntzak egin baino lehen, kudeaketa propioaren ondorioz zerga itunduengatik diru-sarrera garbiak ekitaldian 7.632,1 milioi eurora iritsi ziren, 2019. urtean baino 800,9 milioi gutxiago, alegia. Datu hau urte arteko $-9,5\%$ ko jaitsiera da, urtebete lehenago izandako $4,2\%$ ko hazkuntzaren aldean. Gainera, batez beste EAEko beherakada ($-8,6\%$) baino handiagoa da.

Era berean, ekarpen koefizienteen arabera foru aldundien artean BEZaren eta fabrikazioko zerga berezien diru-bilketan doikuntzak egin ondoren eta lurralde historikoen arteko transferentziak eginda, 2020an, Bizkaiko kudeaketa propioko diru-sarrera garbiak 6.482,0 milioi eurokoak izan ziren (2019an baino 708,8 milioi gutxiago), eta urte arteko jaitsiera $-9,9\%$ koa izan zen (orain dela urtebete $2,8\%$ ko gorakada izan zuen).

Kapituluka, kudeaketa propioaren barruan, 2020an EAEn diru-bilketa jaitsi da zuzeneko zergapetzeak $-4,1\%$ eta zeharkakoak $-13,4\%$ egin dutelako behera; Bizkaian, berriz, foru aldundien artean doitu baino lehen, zuzeneko zergapetzea $-6,5\%$ jaitsi da eta zeharkakoa $-12,0\%$.

Atal fiskal honetan jasotako datu guztiak zuzen interpretatzeko, kontuan hartu behar da 2019 eta 2020 artean ziurtatutako diru-bilketako zifrak ez direla homogeenak, izan ere, ekitaldi honetan, eragina izan dute zergadunen likidezia faltaren arazoak arintzeko ezarritako neurriek (covid-19-aren hedakuntza gelditzeko ezarritako neurrien ondorioz jarduera gelditu zelako).

Zuzeneko zergapetzearen bilakaera

Zuzeneko diru-sarreraren bilketa 2020. urtean modu garrantzitsuan jaitsi da, nahiz eta lan-atxikipenek azkenean gora egin (jaitsiera arina izan da sektore publikoaren soldata-masaren eta pentsioen bilakaera positiboarengatik) eta galera apur bat leundu.

Zuzeneko zergapetze gordina EAEn 2020an $-4,2\%$ gutxitu da, 2019ko $1,6\%$ ko igoeraren aldean. Bakarrik Gipuzkoak lortu du igoera arina, $0,8\%$ koa, Bizkaiak ($-6,7\%$) eta Arabak ($-5,7\%$) behera egin duten bitartean. 2019an Bizkaiak ($2,3\%$) eta Gipuzkoak ($1,9\%$) lortu zituzten emaitza positiboak eta Araban $-1,1\%$ jaitsi zen.

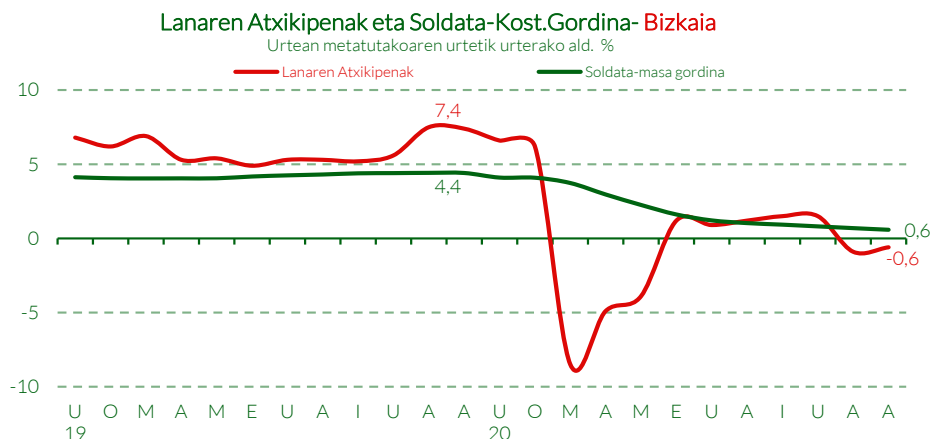
Zuzeneko zergengatik itzulerek oso portaera desberdina izan dute lurraldeetan. Araban (-%9,5, aurreko urtean -%1,1 jaitsi ondoren) eta Bizkaian (-%8,3, 2019. urtean %6,7 hazi ostean) jaitsi dira. Gipuzkoan, berriz, %3,9 gehiago itzuli da, duela urtebete ehuneko berean (-%3,9) behera egin zuenean. Aurrekoaren ondorioz, EAEn zuzeneko zergengatik itzulera batez beste -%4,7 gutxitu dira 2020. urtean (2019an %2,0 hazi ziren).

Hala, zuzeneko diru-bilketa garbia 2020an -%4,1 jaitsi da (2019an %1,6 igo zen), Araban (-%5,2) eta Bizkaian (-%6,5) antzemandako beherakadak Gipuzkoako igoera (%0,3) arinak ezin dituelako orekatu.

Lan-atxikipenak urtea jaitsiera arinarekin itxi dute. Sektore publikoaren soldata-masa eta pentsioen bilakaera positiboa dela bide, lehenengo larrialdi-egoeran lortutako emaitza negatiboak altxatu ondoren, lan-atxikipenak Bizkaian urtea -%0,6 gutxituta amaitu dute, 2019an emaitza bikaina (%7,4ko hazkuntza) lortu ondoren. 2020. urtean zehar kontzeptu honengatik 2.739,1 milioi euro bildu dira, hau da, 2019. urtean bildutakoa baino 16,2 milioi gutxiago. EAEko batez bestekoak positiboari (%0,1) eutsi dio, Gipuzkoako %1,2 eta Arabako %0,3ri esker.

Bizkaiko lan atxikipenei lotutako Gizarte Segurantzako araubide orokorreko afiliazioetan, pandemiaren ondoriozko lanpostuak galdu dira. Horrenbestez, hileko batez bestekoari erreparatuz gero, -%1,4 jaitsi da, 2019ko %3,0ko hazkuntzaren aldean. Dena den, EAEko (-%1,6) eta Estatuko (-%2,5) batez bestekoak baino gutxiago egin du behera.

Bestalde, Enplegu eta Gizarte Segurantzaren Ministerioaren datuen arabera, 2020an Bizkaiko hitzarmenetan itundutako batez besteko soldata-hazkuntza %1,7koa da (urtebete lehenago %1,6koa), EAEko datuarekiko bi hamarren gainetik eta Estatukoaren bi hamarren azpitik.

Ondare-irabazien atxikipenak emaitza positiboa lortu dute (%58,9), nahiz eta 2020. urtearen hasieran azaleratu, 2019ko eragiketen ondoriozko diru-sarrerak baitziren. Kapital higigarriaren atxikipenak ere igo dira (%2,3).

Alderantziz, pandemian alokairuak eten direlako kapital higiezinaren atxikipenak -%9,4 jaitsi dira, eta PFEZren zatikatutako ordainketak -%32,6, izan ere, lehenengo hiru hiruhilekoetakoak indargabetu egin ziren, 1/2020 eta 10/2020 Foru Dekretu Arautzaileen bitartez.

Bizkaian sozietateen gaineko zergagatiko diru-bilketa 2020. urtean termino gordinetan -%21,1 gutxitu zen, 2019an -%10,0 behera egin ondoren. Izan ere, diru-bilketaren beherakada pixka bat murriztu da itzulerak -%17,1 jaitsi direlako, aurreko urtean %34,9 hazi ondoren. Aurrekoaren ondorioz, 2020an sozietateen gaineko zergagatiko diru-bilketa garbia -%22,2 gutxitu da (2019an, -%17,5).

Zuzeneko zergapetzea osatzen duten gainerako irudietatik 2020an azpimarra daiteke dohaintzen eta oinordetzen gaineko zergaren diru-bilketan beherakada (-%8,3) eta ondareen gaineko zergan hazkuntza (%4,0).

Zeharkako zergapetzearen bilakaera

Etxean kontsumoa gutxitzeak eta mugikortasun-murrizketek zeharkako zergapetzearen bilakaera negatiboa markatzen jarraitzen dute.

2020ko amaieran, EAEko kudeaketa propioko zeharkako zergapetzea gordina -%11,1 jaitsi zen urte arteko terminoetan, eta, egindako itzulketak, -%3,7 gutxitu ziren. Ildo horri eutsiz, zeharkako zerga garbiengatik diru-bilketak urtea amaitutakoan -%13,4 galdu du, 2019. urtean %4,3 hazi arren, kudeaketa propioko zeharkako diru-sarrerak gordinak %5,3 eta itzulerak %8,7 igo zirenean.

Bizkaian, foru aldundien doikuntzen aurreko kudeaketa propioagatik zeharkako diru-bilketa gordina -%12,2 jaitsi zen, eta itzulketak -%13,4 gutxitu ziren (2019ko aldi berdinean %7,4 eta %11,1 gehitu ziren, hurrenez hurren), hala, diru-bilketa garbia -%12,0 jaitsiz (urtebete aurretik, %6,7 igo zen).

Bizkaian BEZarengatik diru-bilketa gordina (zeharkako diru-bilketa gordin guztiaren %68,1 inguru) 2020. urtean -%12,7 jaitsi da (2019an %5,6 hazi zen); bien bitartean, itzulerak, esportazioak asko jaitsi direlako, -%13,3 gutxitu dira (aurreko urtean %11,1 igo ziren). Aurrekoaren ondorioz, BEZaren diru-sarrera garbiek, doitu aurretik, -%12,5 egin dute behera (2019ko aldi berdinean, datu ona izan zuten, %4,0 igo baitziren).

Termino absolutuetan, kudeaketa propioan BEZarengatik diru-bilketa garbia, lurralde historikoen artean doikuntza egin baino lehen, 344,4 milioi euron jaitsi zen 2019. urteko datuarekiko (BEZarengatik diru bilketak 2019an 2018koa 105,3 milioi euron gaingitu zuen).

Foru aldundien arteko BEZaren doikuntzari eutsiz, Bizkaiak 633,1 milioi euro ordaindu ditu 2020ko ekitaldian (2019an baino -%6,5 gutxiago), eta azken emaitza gisa diru-bilketa garbi doituak -%14,4 galdu zuen 2019an lortutako %1,8ren aldean.

Bizkaian kudeaketa propioko zerga bereziengatik diru-bilketa garbia 2020. urtean, doikuntzen aurretik, -%10,5 jaitsi da, 2019an %12,7 hazi ondoren. Petrolioaren prezioak behera egin duelako eta jarduera ekonomikoa etetearen ondorioz eskea jaitsi delako, zerga berezien osagai nagusiaren diru-bilketa, hidrokarburoen gaineko zerga, -%11,3 gutxitu da (aurreko urtean diru-sarrerak urte artean %15,3 hazi ziren). Tabakoaren zereginen gaineko zergak abuztura arte bilakaera positiboa izan zuen, baina urtea -%3,2 jaitsita amaitu du. Gainerako lurraldeekiko doikuntzak egin ondoren (509,1 milioi euroko ordainketarekin eta urte arteko -%8,7ko jaitsierarekin), Bizkaian zerga bereziengatik doitutako diru-bilketa garbia 2020an -%11,5 jaitsi da (2019an %10,6 gehitu zen).

Zeharkako zergapetzearen gainerako irudietatik nabarmen daitezke ondare-eskualdatzeen gaineko zerga -%19,7 jaitsi dela, kostu bidezko eskualdaketen modalitatean, higiezin salerosketak gutxitu eta eragiketak merkatu direlako. 2019an arinki egin zuen gora (%0,7), urteko azkeneko hiru hilekoan moteltzen hasi ondoren. Izan ere, pandemiak 2020. urtean joera hori bizkortu du.

Bizkaiko ekonomiaren jaitsiera azkeneko hamarkadetan izandako handiena da, eta 2022. urtearen amaierara arte ez da espero pandemiaren aurreko mailara iritea.

Hala, Bizkaiko, Arabako eta Gipuzkoako Foru Aldundiek erabaki dute, 2021era arte luzatzea Covid-19aren ondorio ekonomiko larrienak jasan dituzten zergadunei laguntzeko neurriak, ekitaldi honetan enpresei eta autonomoei laguntzeko ezarritako neurri gehienak luzatuz.

2021. urterako, nagusiki 2020an jarduerak jasandako beherakada izugarriaren ondoren (-%9,6) errebote-ondorearengatik, Bizkaiko BPGak modu garrantzitsuan gora egitea espero da, eta EAErako aurrez ikusitakotik (%8,6) hurbil kokatuko da.

Jarduera ekonomikoaren susperraldiaren ildotik, 2021. urtean zerga itunduengatiko diru-sarrerek nabarmenki gora egitea espero da. Hala, 2020. urteko datuekin erkatuz gero, gutxi gorabehera %6,3ko hazkuntzan zenbatetsi da, eta balio absolutuetan 2021ean lurraldean diru-bilketa 7.341,6 milioi euron kokatuko litzateke. Dena den, gorakada nabarmenagoa izango da urteko bigarren seihilekotik aurrera, 2021eko lehenengo hilabeteetan oraindik hazkuntza ekonomikoaren zifrak oso ahulak izango baitira, baita negatiboak ere.

Zuzeneko zergapetzeari dagokionez, neurrizko bilakaera espero da. Etxeetako kontsumoak bultzatuta, ordea, zeharkakoa gehiago haziko da.

Zerga Abagunearen Adierazkarien Laburpena

Urtetik urterako ald.% /urtarrila-abendua

Adierazkariak

(datu osoa)	Bizkaia		Ara./Álav.+Gipuzkoa		Lurralde Erkidea*	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Lanaren Etekinen Atxik.	8,2	-1,1	6,1	0,8	5,5	1,2
Kapitalaren Etekinen eta Ondare-irabazien Atxik.	-18,1	5,7	-20,2	-5,8	2,1	-15,8
Zuzeneko Zergak	2,5	-7,0	1,5	-1,2	0,1	-6,2
BEZ. Kudeaketa Propioa / Barruko Eragiketak	4,6	-11,9	1,7	-8,2	3,2	-8,5
Ondare Eskualdaketak eta Egintza Jr. Dokumen.	1,0	-22,4	1,7	-9,2	d.g	d.g
Zenbat Garraibide gaineko Zerga	10,4	-42,5	4,7	-42,4	d.g	d.g
Fabrikazioaren gaineko Zerga Bereziak. Kude. Propioa	11,9	-10,5	3,6	-12,7	4,3	-12,2
Zeharkako Zergak. Kudeaketa Propioa	6,4	-11,7	1,9	-8,8	3,3	-12,0
Zergak Itunduak. Kudeaketa Propioa	4,5	-9,5	1,6	-4,6	1,6	-9,0
Egindako diru-itzulketak. Kudeaketa Propioa	9,2	-11,2	3,1	2,8	d.g	d.g

* Lurralde Erkidean, barruko eragiketen BEZa izan ezik, adierazleak zenbateko garbietan adierazi dira

* Lurralde Erkidegoko datuak azarokoak dira

Ohar Metodologikoa

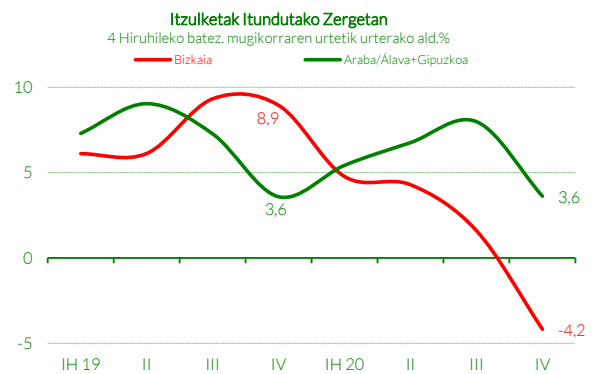
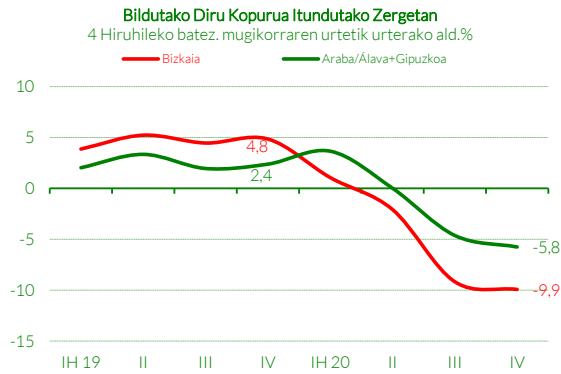
Aurkakoa adierazten ez den bitartean, zerga-adierazleak zenbateko osoetan adierazi dira, eta kudeaketa propioari dagozkio. Kudeaketa propioa lurralde-eremu bakoitzean eskuratutako diru-sarrerak dira, betiere finantza-akordioetan oinarritutako lurraldeen arteko banaketak egin aurretik.

Beraz, Koefiziente Horizontalei begira egindako BEZaren barruko berratzikipena eta Zbak nahiz modu berean banatuta Estatuarekin egindako Doikuntzak ere salbuetsita geratuko dira.

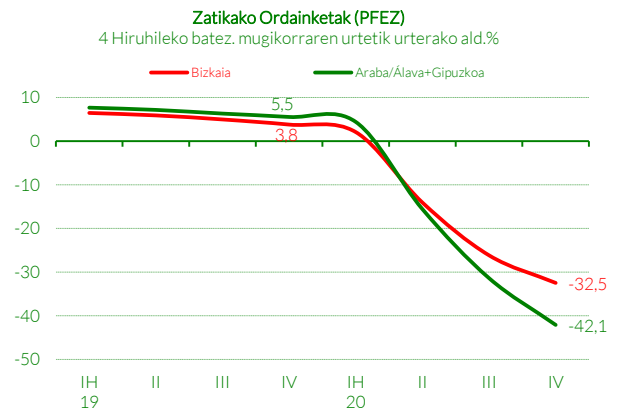
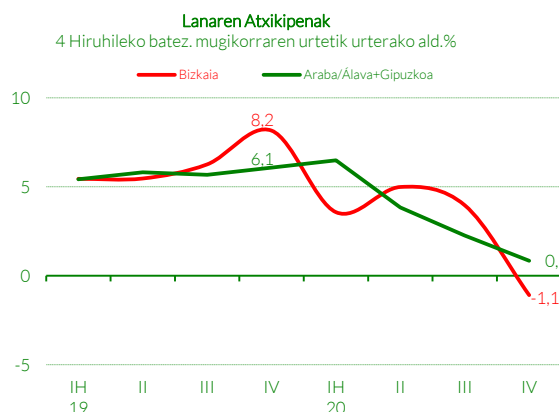
Adierazleen aukera horren ideia nagusia hazkunde izendatua eta Itun Ekonomikoaren konexio-puntuetan oinarritzen den zerga-oinarriaren euskarriaren jarraipena garatzea da.

Ekonomi Ihardueraren Fisko Adierazkarien Laburpen Grafikoa

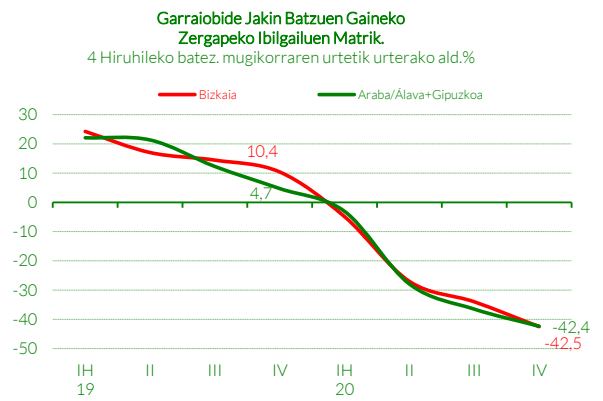
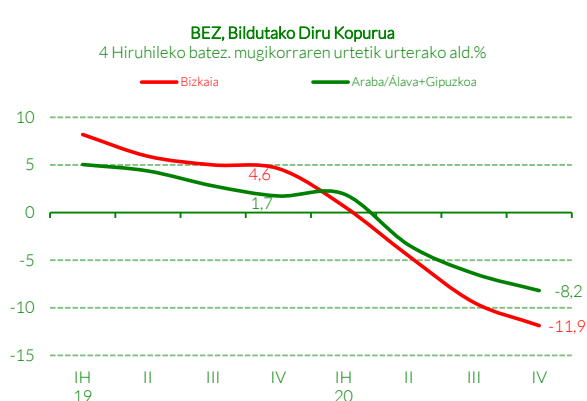
Zerga Diru-sarrera Orokorrak

Zuzeneko zergen Diru-sarrerak

Zeharkako zergen Diru-sarrerak

Datu osoak

Legezko Gordailua BI-1531-98

Argitalpena: BIZKAIKO FORU ALDUNDIA – Ogasun eta Finantza Saila

Errediakzioa, diseinu grafikoa eta infografía: EKONOMI AHOLKULARITZA ZERBITZUA

Argitalpen-itxiera: 2021eko martxoaren 22an

Aldizkari honetan azaltzen diren iritziek ez dituzte adierazten inolaz ere Bizkaiko Foru Aldundiko zuzendaritza-organoen iritzia.